

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XIV* legislatura · cinquè període · sèrie P · número 94

Ple del Parlament

Sessió 45, primera reunió, dimarts 24 de gener de 2023

Vicepresidència primera en funcions de presidenta,
H. Sra. Alba Vergés i Bosch

TAULA DE CONTINGUT

Dossier

Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista	4
Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants	5
Interpel·lació al Govern sobre l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic 300-00277/13	5
Interpel·lació al Govern sobre la recuperació dels béns immatriculats per l'Església 300-00269/13	10
Interpel·lació al Govern sobre les polítiques de memòria democràtica 300-00280/13	15
Interpel·lació al Govern sobre la sostenibilitat del sistema sanitari 300-00274/13	22
Interpel·lació al Govern sobre la decadència del sistema sanitari 300-00278/13	28
Interpel·lació al Govern sobre la seguretat al complex petroquímic 300-00275/13	33
Interpel·lació al Govern sobre les mesures previstes per a afrontar la inflació i els seus efectes sobre els consumidors 300-00276/13	41
Interpel·lació al Govern sobre els problemes de la competitivitat de les empreses amb relació al preu de l'energia 300-00279/13	48

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient del ple.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)
0213-7984 (sèrie P)
DL: B-27.966-1980

www.parlament.cat

Sessió 45.1

La sessió s'obre a les tres de la tarda i dos minuts. Presideix la vicepresidenta primera en funcions de presidenta, acompanyada de la vicepresidenta segona, el secretari primer, la secretària segona, el secretari tercer i el secretari quart. Assisteixen la Mesa el lletrat major en funcions de secretari general, el lletrat Antoni Bayona Rocamora i el lletrat Xavier Muro i Bas.

Al banc del Govern seuen el conseller d'Empresa i Treball, la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el conseller d'Interior, el conseller de Salut i la consellera de Justícia, Drets i Memòria.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Preguntes amb resposta oral.
2. Comunicació al Ple de la composició de les meses de les comissions (art. 49.2 del Reglament).
3. Situació de compatibilitat o d'incompatibilitat d'Ignacio Garriga Vaz de Concicao (tram. 234-00105/13). Comissió de l'Estatut dels Diputats. Debat i votació del dictamen de la comissió (dictamen: BOPC 446, 176).
4. Proposició de llei d'adopció de mesures urgents enfront la inactivitat de la propietat en cas d'ocupació il·legal d'habitatges amb alteració de la convivència veïnal (tram. 202-00056/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació de la proposta de tramitació directament i en lectura única davant el Ple (text presentat: BOPC 457, 85).
5. Proposició de llei de mesures urgents per a garantir la convivència pacífica a les comunitats de propietaris davant l'ocupació il·legal (tram. 202-00049/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Debat de totalitat i votació de les esmenes a la totalitat (text presentat: BOPC 401, 8).
6. Proposició de llei de modificació de la disposició addicional de la Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari (tram. 202-00052/13). Síndica d'Aran. Debat de totalitat i votació de les esmenes a la totalitat (text presentat: BOPC 430, 8).
7. Decret llei 15/2022, del 20 de desembre, de necessitats financeres del sector públic en pròrroga pressupostària (tram. 203-00033/13). Govern de la Generalitat. Debat i votació sobre la validació o derogació del decret llei (text presentat: BOPC 469, 8).
8. Decret llei 16/2022, del 20 de desembre, de mesures urgents en l'àmbit de l'impost sobre el patrimoni (tram. 203-00034/13). Govern de la Generalitat. Debat i votació sobre la validació o derogació del decret llei (text presentat: BOPC 469, 11).
9. Interpel·lació al Govern sobre l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic (tram. 300-00277/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Substanciació.
10. Interpel·lació al Govern sobre la recuperació dels béns immatriculats per l'Església (tram. 300-00269/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Substanciació.
11. Interpel·lació al Govern sobre les polítiques de memòria democràtica (tram. 300-00280/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.
12. Interpel·lació al Govern sobre la sostenibilitat del sistema sanitari (tram. 300-00274/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
13. Interpel·lació al Govern sobre la decadència del sistema sanitari (tram. 300-00278/13). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Substanciació.
14. Interpel·lació al Govern sobre la seguretat al complex petroquímic (tram. 300-00275/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Substanciació.
15. Interpel·lació al Govern sobre les mesures previstes per a afrontar la inflació i els seus efectes sobre els consumidors (tram. 300-00276/13). Joan Carles Gallego i Herrera, del Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Substanciació.

16. Interpel·lació al Govern sobre els problemes de la competitivitat de les empreses amb relació al preu de l'energia (tram. 300-00279/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.

17. Interpel·lació al Govern sobre l'acció exterior (tram. 300-00273/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.

18. Interpel·lació al Govern sobre la política d'infraestructures (tram. 300-00272/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Substanciació.

19. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la campanya de vacunació contra la grip (tram. 302-00234/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Debat i votació.

20. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la política penitenciària (tram. 302-00235/13). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació.

21. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les perspectives en matèria educativa (tram. 302-00236/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.

22. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre el compliment dels acords parlamentaris en matèria d'infraestructures (tram. 302-00237/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.

23. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la mobilitat al Vallès Occidental i al Vallès Oriental (tram. 302-00238/13). Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació.

24. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la desburocratització de la pagesia (tram. 302-00239/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació.

25. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'impuls de la cultura digital (tram. 302-00240/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Debat i votació.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Bona tarda, diputats, diputades. Comença la sessió.

En primer lloc, els recordo que la llista de preguntes a respondre oralment en el Ple està inclosa en el dossier del Ple. D'acord amb l'article 164 del Reglament, se substanciarà demà al matí a les nou, com a primer punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària.

Per començar, m'agradaria donar la benvinguda a la diputada que avui s'incorpora, la senyora Margarida Feliu. (*Aplaudiments.*) També els faig avinent que, per a la sessió plenària d'avui, tres diputats han delegat el seu vot.

Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista

I, malauradament, abans de començar l'ordre del dia he de comunicar dos nous feminicidis. D'acord amb les dades oficials del Departament d'Interior, el passat dia 26 de desembre va morir assassinada la Carmen, a Santa Perpètua de Mogoda, i la setmana passada, el dia 18 de gener, moria també assassinada l'Elisabeth, a Balaguer. En nom de la cambra, lamento i condemno aquests crims i reitero el compromís del Parlament de Catalunya en l'erradicació de qualsevol forma de violència contra les dones i de vetllar pel seu record.

D'acord amb el protocol de dol del Parlament de Catalunya contra les violències masclistes, aprovat pel Grup de Treball en Equitat de Gènere, aquesta presidència convoca un minut de silenci en suspendre la sessió del Ple demà al migdia davant de la façana del Parlament de Catalunya, del Palau del Parlament.

El protocol de dol contra les violències masclistes també ens encomana que en la primera sessió plenària de l'any recordem les dones assassinades durant l'any anterior, durant el 2022, amb la voluntat de fer visible aquesta forma de violència. Permeteu-me, doncs, que recordi les dotze víctimes del 2022: la Mercedes, la Julia, la

Ivet, la Maria Rosa, l'Àfrica, la Natalia, la Varvara, la Maria, la Margarita, l'Anna, la Irina Mihaela i la Carmen. Aquests dotze feminicidis comesos l'any passat mostren que la violència masclista perviu en la nostra societat, que hem de continuar lluitant diàriament per combatre aquesta xacra fins a la seva eliminació.

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants

Així mateix, i d'acord amb el que estableix la Moció 111/XII del Parlament de Catalunya, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants, els informo que, segons les dades oficials de l'Organització Internacional de les Migracions, des de l'inici d'aquest any nou 23 hi ha un total de quaranta-una víctimes mortes i desaparegudes a la Mediterrània.

Interpellació al Govern sobre l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic

300-00277/13

Continuem, doncs, amb l'ordre del dia d'aquesta sessió, amb el novè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació al Govern sobre l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic, presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. I, per exposar la interpellació, té la paraula el diputat Eugeni Villalbí Godes.

Eugeni Villalbí Godes

Bona tarda, vicepresidenta. Consellera, diputades, diputats... Estem d'acord –de fet, ho hem repetit múltiples vegades en intervencions al voltant de les qüestions del canvi climàtic– que el repte més important que tenim com a societat, el repte més important que té el conjunt de la humanitat a dia d'avui, és la lluita contra el canvi climàtic. Desenvolupar unes polítiques d'adaptació i mitigació dels efectes d'aquest canvi climàtic, que, de manera contundent i inequívoca, el darrer IPCC constata i confirma que és la mateixa humanitat qui l'està provocant.

Un canvi que impacta en un primer nivell sobre la flora, la fauna i els ecosistemes, però que, degut a la gravetat dels seus efectes, les conseqüències van molt més enllà de la pèrdua de biodiversitat, afectant els sectors econòmics –agrari, ramader, la pesca, el turisme, la indústria–, els hàbits de consum, les infraestructures i la mobilitat.

Ja el 1972, el Club de Roma publicava els límits del creixement, i s'enfrontava al paradigma indiscutible en aquell moment del creixement material continu i de la recerca d'una expansió econòmica sense fi. Avui, 2023, cinquanta anys després d'aquella publicació, no hi ha dubte que la petjada ecològica de la humanitat supera substancialment els seus límits naturals cada any –de fet, cada any, el mes de juliol, ja hem consumit tots els nostres recursos naturals– i que ara tenim sobre la taula les conseqüències d'aquest model de consum i creixement extractivista i basat en els combustibles fòssils que ens ha portat on som.

Avui, però, cinquanta anys després, hi ha qui encara afirma que el canvi climàtic no existeix, i ho fa amb arguments tan sòlids com «l'IPCC és un “xiringuito” de polítics», «siempre ha habido cambios climáticos» o «sempre ha fet calor». Els negacionistes de sempre no ens sorprenen. Però, cinquanta anys després, avui també hi ha qui, malgrat acceptar l'existència del canvi climàtic, s'entesta en creure que podem fer-hi front sense canviar el model econòmic que hem construït les darreres dècades, el mateix model econòmic que ens ha portat on som.

I és que, en les paraules del professor, el senyor Jordi Solé Ollé, amb qui no puc estar més d'acord..., en una conferència recent afirmava que la lluita contra el can-

vi climàtic la farem amb l'ajuda d'una transició tecnològica, evidentment, però que aquesta no serà una realitat si no va acompanyada d'un canvi i una transformació social i econòmica.

Malgrat que moltes veus ens avisaven fa molt de temps i malgrat que hem arribat a acords globals per fer-hi front, el fet de no haver-los assolit al cent per cent..., amb indicadors com la temperatura, la precipitació, la temperatura i el nivell del mar, veiem com el canvi climàtic és una realitat. Actualment estem en un increment global de temperatura mitjana d'un grau coma u, fruit d'un increment accelerat de temperatura i de les emissions de CO₂ mai vist en l'històric de dades de les quals disposem.

I a casa nostra, a Catalunya, i a la conca del Mediterrani, aquesta acceleració és encara més gran, amb un increment de temperatura que ronda de mitjana els 1,8 graus. Una realitat molt preocupant a nivell global i molt greu a nivell del Mediterrani, ja que aquestes alteracions d'increment de temperatura, alteracions en el règim pluviomètric, i, per tant, augment de sequeres i irregularitat de pluges amb fenòmens encara més bruscos, augment de temperatura i nivell del mar, ens provocaran una alteració en els ecosistemes marins i terrestres, provocant un estrès a les espècies, fent-les més vulnerables i provocant, com estem vivint en els darrers informes, una reducció de la biodiversitat que de mitjana a Catalunya ha comportat una reducció del vint-i-quatre per cent de mitjana els darrers vint anys.

Fa molt temps que els científics ens avisaven i que apuntaven exactament cap a on som ara. Globalment, però també segurament a nivell local, els sectors públics, la política, l'economia i, de retruc, la societat, no n'hem fet prou cas. És a dir, no s'han planificat ni s'han dissenyat els canvis necessaris per adaptar-nos a aquesta realitat. En aquest sentit, la bona feina feta a casa nostra amb l'aprovació d'una llei pionera com la Llei 16/2017, de canvi climàtic, ha de tenir continuïtat i ha de ser una realitat. I cal, consellera, que vostè i el Govern la despleguin en la seva totalitat, perquè ens dotarà de les eines i els mecanismes necessaris per planificar i per lluitar contra el canvi climàtic i dissenyar les polítiques de mitigació i adaptació necessàries.

Sabem que el Govern està fent la feina. I, de fet, fa poc s'ha aprovat l'Estratègia catalana del canvi climàtic, l'Escacc, una eina molt útil tant per fer un diagnòstic d'on som com per analitzar els escenaris de futur que tindrem i plantejar mesures concretes. És important perquè les mesures que s'hi recullen, en els àmbits, seran objecte, en els departaments de la Generalitat, que hauran d'integrar en la seva planificació i programació sectorial els objectius referents a la reducció de la vulnerabilitat als impactes de canvi climàtic que recull aquest marc estratègic de referència d'adaptació.

Un marc estratègic que recull l'avaluació d'impactes, la identificació dels sistemes naturals, territorials i de sectors socioeconòmics vulnerables, i també una proposta de mesures d'adaptació necessàries per reduir aquesta vulnerabilitat. Un conjunt de 312 mesures per al període 2021-2030: 76 per als sistemes naturals, 187 en els àmbits socioeconòmics i 49 per als territorials. Un document que es dota de 76 objectius operatius, la qual cosa permet que sigui un document avaluable i es pugui fer un seguiment en el seu compliment. I, així mateix, contempla quines han de ser les fonts de finançament per dur-lo a terme.

Però, a parer meu, consellera, crec que hi han dos qüestions que són possiblement les més importants. La primera és la dimensió social: l'impacte i, per tant, els costos del canvi climàtic. No serà igual per a totes i tots. El document ho inclou i l'altre dia, en la Comissió d'Acció Climàtica, el catedràtic Jofre Carnicer ens ho feia evident quan ens explicava l'informe de l'IPCC en el cas concret de la conca del Mediterrani, on, malgrat haver-hi uns efectes similars per a tota la conca, les conseqüències no seran les mateixes per a la riba nord que per a la riba sud. Per tant, les polítiques de mitigació i adaptació han d'incloure la perspectiva social, la perspectiva socioeconòmica de la nostra realitat, si no volem deixar ningú enrere.

I l'altra qüestió important és la biodiversitat, que la posa al centre. Fins ara fèiem polítiques i després intentàvem reduir-ne els costos, mitigar-ne l'impacte negatiu. L'Escacc manifesta que la conservació i la millora de la biodiversitat esdevindrà una de les eines més efectives de què disposem per esmorteir els efectes del canvi climàtic. Ens afirma que és en la millora de la biodiversitat on cal fonamentar la reducció dels impactes i els riscos. L'assoliment de l'àmbit socioeconòmic i territorial vindrà condicionat per l'assoliment dels objectius dels sistemes naturals, és a dir, la biodiversitat, l'aigua, els boscos i els ecosistemes marins. Per tant, el que fa és canviar-nos la jerarquia de les prioritats.

Celebrem, consellera, que s'hagi aprovat l'Escacc, perquè vol dir que estem planificant, que ens estem dotant de les eines necessàries d'avaluació i d'anàlisi, i que estem avançant en el desplegament de la llei de canvi climàtic, que volem que aquest Govern sigui el govern que se la faci seva i la desplegui en la seva totalitat.

Per tancar, consellera, vull fer meves les paraules que el senyor Carnicer ens traslladava als grups polítics l'altre dia a la Comissió d'Acció Climàtica. Ens demanava que defugíssim els missatges simplistes. Com deia a l'inici de la meua intervenció, estem davant del repte més gran de la humanitat. No estem davant d'un problema senzill i fàcil de resoldre, sinó tot el contrari: ple de matisos, de complexitats i de contradiccions. Simplificar el discurs és el que vol fer l'extrema dreta; el discurs de la negació, de l'insult, simplement perquè el que li passa és que no té discurs. Si nosaltres caïem en un discurs simple, de blanc o negre, estarem negant totes les contradiccions, tota la complexitat, tots els matisos i tot el rigor i seriositat que una qüestió com aquesta es mereix.

La lluita contra el canvi climàtic es mereix tota la nostra prioritat, tota la nostra atenció i tots els nostres recursos, perquè el millor llegat que podem deixar és regalar un present que demà valgui la pena d'obrir.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputat. Per a la resposta, té la paraula la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, la senyora Teresa Jordà i Roura.

La consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (Teresa Jordà i Roura)

Moltes gràcies, vicepresidenta. Molt bona tarda, diputades i diputats. Diputat Vilalbí, comparteixo efectivament i de manera plena el plantejament que feu sobre la necessitat de preparar Catalunya, de preparar-nos com a ciutadans i ciutadanes d'aquest país, davant els impactes del canvi climàtic. I, si m'ho permet –i vostè també hi ha fet referència–, fer-ho de manera valenta i decidida, sense deixar, òbviament, ningú enrere. És innegable que ens trobem –i no descobreixo absolutament res– davant d'una profunda crisi climàtica global, i evidentment que a Catalunya hi som immersos, és a dir, no en sortim..., no vivim en una illa. I també és una altra evidència que no tenim més temps per perdre.

Miri, justament..., deixi'm fer un incís d'una conversa que he tingut aquest matí amb dos directors generals de la Secretaria d'Acció Climàtica. Acabava, aquesta conversa, amb una dada que no és una dada simplista. M'explicaven que en els dos últims anys a Catalunya ha plogut tant..., o, si m'ho permeten, potser també puc dir-ho d'una altra manera: ha plogut tan poc com a Marràqueix. Això, al nostre país. I això vol dir que possiblement aquesta serà la nova normalitat, i que possiblement aquests dos, tres anys no són una excepció, sinó que justament aquesta serà la norma que ens trobarem a partir d'ara.

De fet, el nostre país té molts reptes per davant, i en té un de molt important, que és en matèria climàtica. Ho he dit reiteradament, i he sentit molts dels portaveus de la Comissió d'Acció Climàtica també dient-ho, no? Són grans reptes, són grans des-

afiaments. I són grans reptes i desafiaments de societat, també de la ciutadania, però sens dubte en el global, òbviament, també del nostre país.

I, des d'aquesta conselleria, des de la conselleria d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, ho són de manera ferma, però també ho són –perquè, si no, no tindria sentit– de tot el Govern. I una mica també això apella a la transversalitat, que vostè en parlava. Nosaltres..., i el Govern del país no defuig cap dels reptes que tenim per davant, i menys el que ens ocupa, l'acció climàtica. El que fem és encarar-los.

I ho hem de fer per moltes coses: primera, per una qüestió de salut, importantíssima, que moltes vegades del vector salut no en parlem i hi juga un paper..., bé, de fet, és clau, és el més important, sens dubte, que tenim; però també per garantir el benestar i sobretot la vida, la qualitat de vida dels ciutadans del nostre país. I això vol dir gestionar, però evidentment també vol dir una altra cosa molt important: hem de ser conscients que ara toca conjugar en majúscules el verb «transformar», perquè això va d'una autèntica, sens dubte, transformació.

Fa una setmana –vostè ho deia també–, aquest Govern va aprovar l'Estratègia catalana d'adaptació del canvi climàtic, la que coneixem com l'Escacc 2030. Aquest és el nou marc estratègic, que estableix un full de ruta, que estableix *el* full de ruta, i que esdevé també, si m'ho permet, una eina extremadament pràctica perquè el nostre país es prepari per fer front a tots els efectes que venen derivats d'aquesta situació de canvi climàtic.

Així doncs, aquesta estratègia serà integrada en la planificació, però també en la programació sectorial de tot el Govern. No tindria sentit seguir treballant amb aquests compartiments estancs, i menys quan estem parlant d'una qüestió tan important i tan rellevant com el canvi climàtic. Això vol dir que tots –absolutament tots– els departaments de la Generalitat s'han de fer seus i es faran seus els objectius d'adaptació per tal de reduir justament aquesta vulnerabilitat, que vostè també n'ha fet esment; una vulnerabilitat, val a dir-ho també, tant social –molt important– com també territorial del país davant pròpiament del canvi climàtic.

Perquè, si m'ho permeten, hem de ser molt conscients, jo diria..., m'atreviria a dir que més conscients que mai –i això no és una opinió de la consellera, en aquest cas; és, si m'ho permeten, també informació, i crec que molt important– que els impactes de l'escalfament global afecten de manera diferent –i parlem del nostre país, eh?–..., afecten de manera diferent les persones segons on viuen i, òbviament també, segons les seves condicions socials. I és molt important que aquesta estratègia, que aquesta Escacc 2030, introdueix per primera vegada i sobretot, a diferència de la que teníem fins ara, que era l'Escacc 2020, aquests dos vectors, eh?, el component social i el component territorial.

Entrant pròpiament una mica en l'estratègia –vostè també hi ha fet referència, eh?–, l'Escacc es marca en aquest cas 76 objectius operatius, en definitiva, de reducció de la vulnerabilitat sectorial, els quals a la vegada es despleguen en 312 mesures, mesures molt concretes, molt treballades, 312 mesures molt molt molt molt pensades, també, per facilitar l'adaptació dels entorns naturals en primera instància, perquè són claus, però també les activitats socioeconòmiques i, òbviament, també el territori, en els nous escenaris mediambientals que, en aquest cas, preveiem que puguin passar d'aquí al 2030.

Aquestes 312 mesures s'estructuren –també n'ha parlat vostè–..., 76 per als sistemes naturals –en aquest sentit, ens referim a la biodiversitat, però també a l'aigua, als boscos, a la silvicultura i, en definitiva, als ecosistemes marins i de pesca–; 187 per als àmbits socioeconòmics –l'agricultura i la ramaderia hi juguen un paper clau; l'energia, la indústria, els serveis, el comerç, les infraestructures de mobilitat, també molt important; la recerca i la formació, claus; la salut, com deia abans; el turisme, l'urbanisme, l'habitatge– més, també..., la nova estratègia incorpora una vessant important, que n'hem parlat alguna vegada també aquí en seu parlamentària, que són

les assegurances bàsicament per al sector primari, molt important, adaptades a una situació de canvis profunds i, a més a més, el sector financer, a més a més dels riscos naturals i la protecció civil, que això s'incorpora, ho repeteixo, en aquesta Escacc per primera vegada. I, a més a més, s'hi sumen 49 mesures per als territoris, que, en aquest cas –també per primera vegada formen part d'aquesta estratègia–, els dividim en tres: el territori o l'impacte que pot tenir el canvi climàtic a la muntanya, al litoral o, en aquest cas, a l'interior.

Com pot comprendre, no entraré a detallar les 312 mesures, però sí que m'agradaria destacar-los una idea que em sembla fonamental i que es desgrana molt bé en aquesta Escacc i que, de fet, està en plena sintonia amb el que ha definit, com no podria ser d'altra manera, per altra banda, Nacions Unides, i que s'ha fet palès, per exemple, a l'hora de plantejar la jerarquia dels objectius de desenvolupament sostenible, els ODSs. La reducció de la vulnerabilitat de l'àmbit socioeconòmic i territorial està extremadament condicionada per la prevalença i l'assoliment dels objectius operatius dels sistemes naturals. Això vol dir només –que és molt– biodiversitat, aigua, boscos i ecosistemes marins. Els sistemes naturals són –i això ho hem d'entendre així i ho hem d'aplicar arreu– una línia absolutament vermella. Crec que és l'hora, evidentment, que tot això ho interioritzem i ho entenguem de manera profunda.

I, tornant al detall de l'estratègia –i per anar acabant, eh?–, és important deixar clar que aquesta estratègia no quedarà en paper mullat, perquè ens podem dotar en aquest país de 25 milions d'estratègies i, si no les apliquem, de ben poc ens serviran, i més quan justament no tenim temps, eh? A part d'impregnar el conjunt de polítiques i accions que emprendrem d'ara endavant com a govern, que, de fet, ja n'impregnem moltes, com no podria ser d'altra manera, acompanyem l'Escacc de diverses línies finançades amb el Fons Climàtic, perquè evidentment aquí darrere també ho hem d'acompanyar de recursos.

Recordo els 80 milions durant els propers quatre anys i als ens locals, que vam anunciar durant la Coop27, 40 milions ja per al període 23-24 –els municipis i els ens locals hi juguen un paper importantíssim, de fet, crec que clau–, 15 milions per a la reducció de les emissions de les empreses per al període 22-26, finançats en aquest cas en col·laboració amb el Departament d'Empresa i Treball, concretament amb Acció –enguany hi ha 3 milions–, i 14 de subvenció a centres de recerca –molt important, la recerca– per al període 23-24, i enguany ja comptarem amb 7.

I, que som conscients de la situació, en som moltíssims. Jo voldria aprofitar també les seves paraules i aquesta interpellació, en el meu últim minut, per afirmar i comprometre'm amb el que demana o inclús anar una mica més enllà. Sí, aquest any no només presentem l'Escacc amb aquest horitzó 2030, sinó que aquest 2023 serà, sens dubte, l'any del desplegament total de la llei de canvi climàtic. I això ho farem aquest 2023. Sabem amb certesa que la realitat que coneixem avui, sens dubte, no serà la realitat de demà passat; és que tampoc serà la realitat de demà.

Sovint em senten dir –ara sí que acabo– que l'hora és greu, però deixin-me fer bona la frase d'un gran president: també és gloriosa, perquè també està farcida, sens dubte, de grans oportunitats. Aquest Govern n'és conscient i treballa dia a dia per encarar la situació alhora que per vertebrar, sens dubte, un país millor. El moment d'actuar és ara, no demà. I en això estem.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

El desè punt de l'ordre del dia és la interpellació al Govern sobre la recuperació dels béns immatriculats per l'Església, presentada pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar.

Interpellació al Govern sobre la recuperació dels béns immatriculats per l'Església

300-00269/13

I, per exposar-la, té la paraula la diputada Montserrat Vinyets Pagès.

Montserrat Vinyets Pagès

Gràcies, presidenta. Diputats, diputades, bona tarda a tothom. Avui plantegem un tema que ha sigut una constant en el debat públic, però pels antecedents que hem comprovat en els llibres parlamentaris no s'ha tractat massa, en aquesta cambra.

Per situar-nos: què és la immatriculació? La immatriculació és un procediment davant del Registre de la Propietat utilitzat per donar d'alta un immoble en aquest registre. És a dir, és un procediment que serveix per obrir un foli al registre on es descriuen les característiques físiques dels immobles, així com per determinar a qui se n'atorga la titularitat, ja sigui una persona física, una persona jurídica, una entitat pública, una entitat privada, etcètera.

Avui en dia, d'immatriculacions de finques no se'n fan tantes com se'n feien abans, però encara se'n fan. De fet, d'acord amb l'Idescat, que hem consultat, l'any 2019 es van fer 2.819 inscripcions de finques: 1.268 de rústiques i 1.551 d'urbanes.

Com és sobradament conegut, durant molts d'anys l'Església catòlica va tenir un important privilegi en el procés d'immatriculació de finques. L'Església podia demanar que s'inscrivissin immobles al seu nom a través de certificacions que feien els mateixos bisbes, una part, evidentment, que era interessada en l'assumpte i que ho feia sense que això comportés l'exercici de funcions religioses.

Bé, això va ser una constant durant el franquisme, donat que en el nacional-catolicisme no hi havia diferència entre els poders eclesiàstics i l'aparell estatal, i va ser una constant. El bisbe confeccionava documents dient que aquella plaça, aquella rectoria, aquell hort..., corresponia a l'Església, i, sense fer cap procediment contradictori, s'apuntaven els béns en el seu favor.

La pregunta que ens fem és: va acabar aquesta pràctica amb la Constitució espanyola, si aquesta norma, com sempre se'ns repeteix, va ser un punt i a part amb relació a l'Antic Règim? Doncs no. Totes les proclames d'aquest text constitucional de que cap confessió tindrà caràcter estatal, tots els manuals i discursos que proclamaven la laïcitat de l'Estat i que es prohibia la discriminació per motius religiosos..., malgrat tot això, el cert és que hi havia un article molt concret, el 206 de la llei hipotecària, que possibilitava que els bisbes continuessin fent certificats per inscriure al Registre de la Propietat immobles en el seu favor. I, per tant, equiparava aquests membres de la cúria amb autèntics funcionaris públics.

Ja hi havia collectius en aquell moment que posaven el crit al cel, també molts estudiosos del dret, però res: el paper sembla que a vegades ho aguanta tot, i es continuava amb aquesta pràctica illegal.

De fet, el 93, en ocasió d'un plet que no tenia a veure amb això, però col·lateralment sí –era un plet sobre arrendaments–, el Constitucional va dictar una sentència on s'esplaiava de forma molt àmplia sobre el concepte de laïcitat de l'Estat i on conclouia que, en definitiva, les confessions religioses en cap moment es poden equiparar a l'Estat i que les funcions religioses i les funcions estatals han de deslligar-se completament.

Uns anys més tard, també el Suprem va considerar que aquest article suggeria una espècie d'inconstitucionalitat, però de forma cridanera, malgrat tot això, als anys noranta ningú va presentar cap qüestió d'inconstitucionalitat. Els jutges no van deixar d'aplicar aquesta norma, tot i ser un privilegi escandalós i il·legítim en favor de l'Església catòlica.

I tota aquesta prèvia ens ha semblat molt interessant fer-la, al nostre entendre, perquè, quan nosaltres parlem de la farsa de la Transició, no és un discurs buit de continguts, sinó que..., que la Transició va ser una farsa i que realment no va haver-hi

un trencament amb el règim anterior en tenim molts exemples. I aquest és un exemple de falta de trencament amb el règim anterior. I aquí en tenim una prova molt clara.

Doncs bé, aquest privilegi que els bisbes feien certificats autoproclamant-se propietaris de béns va desaparèixer el 2015. Que a ningú –ja ho avanço–..., que a ningú se li acudeixi pensar que això, que va acabar el 2015, aquest privilegi, va venir motivat per un pensament espontani del legislador espanyol. No, no va ser així. Va ser perquè es va dictar una sentència per part del Tribunal Europeu dels Drets Humans, de data 4 de novembre del 2014, cas Ucieza contra Espanya, que va fer apujar els colors al Regne d'Espanya i li deia: «Com pot ser que a data d'avui vostès tinguin aquest privilegi a la legislació?» Fruit d'això, es canvia la norma.

Però, quin és el problema? El problema és que el 2015 el peix ja està venut. L'Església ja ha fet tota la seva feina i ha estirat el seu privilegi al màxim i ha fet no sé quantes inscripcions al Registre de la Propietat. I la llei del 2015 no va fer el que era més important, que era declarar la nul·litat de totes aquestes inscripcions que s'havien fet amb anterioritat al 2015 en base a aquests certificats il·legítims. La llei del 2015 no va dir res i va guardar silenci, i totes les immatriculacions, per tant, fetes amb anterioritat al 2015, a data d'avui encara continuen al Registre de la Propietat.

A casa nostra, el Govern, el 2020, va redactar un estudi, l'estudi sobre la immatriculació de béns immobles a favor de l'Església catòlica, que fa una aproximació a l'àmbit de les immatriculacions, crea l'oficina de les immatriculacions i decideix apostar per vies alternatives a la resolució de conflictes entre els afectats i l'Església a través del Centre de Mediació de Catalunya i d'entitats jurídiques. Com explicava la consellera Ciuró, era un espai de diàleg entre les parts on s'intercanviava informació.

Doncs bé, d'acord amb el que diu precisament aquest document, a Catalunya hi ha 3.722 títols de propietat sota titularitat d'alguna autoritat de l'Església catòlica que s'han immatriculat a través d'aquest sistema. El cinquanta per cent de les immatriculacions de l'Església han estat en propietats relacionades amb llocs de culte, amb temples, terrenys, on destaquen els rústics, amb un trenta-quatre per cent, nou per cent amb edificis d'habitatges, i també rectories, amb un 5,4 per cent.

Per tant, el procés d'immatriculació ha sigut una cosa generalitzada al territori català, i a totes les comarques hi trobem que s'ha fet alguna immatriculació: seixantatres per cent en total de municipis afectats, cinquanta-vuit per cent a Lleida –que és la província més afectada–, després Barcelona, amb un dinou per cent, Girona, amb tretze per cent, i Tarragona, amb deu per cent.

L'estudi diem que fa una aproximació perquè entenem que és un estudi molt poc complet i que s'hauria de fer més extens. I d'aquesta intermediació que va oferir el Govern, doncs..., veiem que s'han iniciat quinze processos, només, que efectivament se n'han tramitat dos i que... –perdó–, se n'han tramitat cinc i en dos s'ha desestimat..., l'Església no ho ha reconegut, i en els altres tres restants, doncs, directament no ha contestat. Per tant, la voluntat de l'Església no és massa convincent.

Nosaltres creiem que a aquestes alçades de la pel·lícula la posició del món eclesial precisament no està per la mediació. I nosaltres exigim al Govern que posi fil a l'agulla per a la reversió de tots els béns immatriculats a favor de l'Església. Que els béns estiguin inscrits avui al Registre de la Propietat a nom de l'Església no vol dir que siguin seus, perquè el registre només actua com a presumpció que..., una presumpció que amb esforç i feina podem desmuntar. Però, clar, el que cal és treballar-hi i destinar-hi recursos, destinar-hi diners, perquè és una exigència pública per millorar les condicions de vida de les persones que aquells béns construïts amb les aportacions econòmiques de veïns i veïnes, amb el seu treball desinteressat, tornin, reverteixin al bé comú. Per què s'ho ha de quedar l'Església?

Molts d'aquests béns són béns comunals, altres tenen la condició de públics, altres de demaniales. En qualsevol cas, s'han de mirar fil per randa absolutament

tots. I cal treballar-hi ja, de forma immediata, perquè el pas del temps únicament beneficia una de les parts, i no és precisament els veïns, sinó que és la cúria eclesiàstica. El pas del temps provoca desmemòria. El pas del temps fa desaparèixer testimonis. El pas del temps fa desaparèixer documents.

I nosaltres demanem al Govern quin pla té per revertir totes aquestes immatriculacions fetes en nom de l'Església. Perquè continuar amb aquesta oficina de mediacions, que s'ha demostrat clarament insuficient, entenem que no és la solució, i, per tant, haurà d'apostar-se per altres vies de solució d'aquesta problemàtica.

I la nostra pregunta concreta al Govern és: què pensa fer per acabar amb les immatriculacions fetes a nom de l'Església catòlica?

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Per respondre, té la paraula la consellera de Justícia, Drets i Memòria, la senyora Gemma Ubasart i González.

La consellera de Justícia, Drets i Memòria (Gemma Ubasart i González)

Gràcies, vicepresidenta. Bona tarda, diputats, diputades, ciutadans i ciutadanes que ens esteu seguint en aquesta sessió. Gràcies, diputada Vinyet, per posar sobre la taula aquesta qüestió, que considerem que és important. I, bé, moltes coses ja s'han dit, però voldria reiterar alguns elements que han sortit i que em semblen importants.

Com ja s'ha comentat, fins l'any 2015 la llei permetia que l'Església obtingués del Registre de la Propietat la immatriculació de finques a favor seu sense títol de domini. Aquesta provisió equiparava la posició de l'Església amb les pròpies administracions públiques, que tenen oberta aquesta via excepcional d'accés al Registre de la Propietat.

Fonts no oficials calculen que aquestes immatriculacions sense títol de domini han afectat un total de cent mil béns immobles arreu de l'Estat espanyol, i a Catalunya es calcula una xifra que es troba entre els 3.700, com s'apuntava en l'informe del Govern, a nou mil finques que apunta Unió de Pagesos, que serien immatriculades per l'Església.

Gràcies a una reforma reglamentària durant el Govern d'Aznar, l'any 1998, a més, es va permetre que l'Església immatriculés temples dedicats al culte catòlic. Això va donar lloc a immatriculacions com, per exemple, llocs rellevants de patrimoni nacional, la seu de Saragossa, la catedral de Sevilla, i en podríem fer un llarg etcètera. I fins al 2015, com s'ha apuntat, no es va derogar la provisió continguda a l'article 206 de la llei hipotecària a favor de l'Església.

El reiterat recurs a aquesta via legal per part de l'Església durant setanta anys ha generat una forta contestació social tant a Catalunya com a tot l'Estat. Ho comparim, eh? El fenomen de les immatriculacions representa un privilegi històric per part de l'Església catòlica que no és acceptable en democràcia, on tothom hauria de ser igual davant la llei.

Fruit d'aquests antecedents, el Congrés dels Diputats va aprovar el 2017 una iniciativa per la que s'instava el Gobierno a reclamar la titularitat dels béns immatriculats per l'Església, sempre que la immatriculació s'hagués fet sense un document que justificués la titularitat sobre el bé. Aquí a Catalunya la reivindicació ha estat assumida bàsicament per entitats i organitzacions socials, com l'Associació de Micropobles o la Unió de Pagesos, i aquestes entitats van promoure una compareixença a la Comissió de Justícia d'aquesta cambra el 2019 i en van sortir dues iniciatives.

Una primera, que també s'ha comentat: el departament va publicar un estudi sobre els béns immatriculats de l'Església a Catalunya i va reclamar a l'Estat que es complís la proposta de 2017. En aquest estudi es feia palès que existeixen vies per corregir les immatriculacions quan hi hagi un conflicte sobre la titularitat de béns. Després tornaré sobre el capteniment de l'Estat en aquesta matèria.

D'altra banda, es va crear, com també s'ha comentat, l'Oficina de Mediació sobre Immatriculacions per tal d'oferir una sortida dialogada a possibles conflictes entre l'Església i particulars derivats de l'apropiació de béns. Els resultats que ha donat aquesta oficina en els dos anys i escaig que fa que es troba en funcionament no han estat satisfactoris.

En primer lloc, la iniciativa no ha funcionat perquè per tal d'iniciar el procediment calia que els particulars aportessin documentació sobre els béns afectats. No tothom, però, disposa d'aquesta documentació. Aquest requeriment ha estat o ha actuat com una barrera d'entrada. En aquest període de temps només han sol·licitat informació setze persones a títol individual i quatre ajuntaments, i només en cinc d'aquests casos s'ha aportat la documentació que l'Església requeria per tal d'iniciar la mediació.

Dels cinc expedients tramitats, com també s'ha comentat, tots ells han rebut una resposta negativa per part de l'Església catòlica. Dos no medien si un no vol, i, en aquest cas, diguem-ho clar, l'Església no ha volgut cooperar amb l'Oficina de Mediació sobre Immatriculacions.

Per aquest motiu, en aquests moments estem en contacte amb la Direcció General d'Afers Religiosos i el Departament de Presidència per tal de repensar el paper de l'oficina amb la intenció de ser més eficaços en l'abordatge d'aquest tema. Donarem més detalls sobre la qüestió, doncs, quan hagin avançat els treballs.

I la idea que sí que voldria posar sobre la taula és el compromís del Govern de la Generalitat en impulsar aquelles iniciatives necessàries perquè es faci justícia. I això implica recuperar els béns immatriculats de l'Església en aquells casos on no justifiqui de forma clara la seva titularitat del bé en qüestió, eh?

Per això, més enllà de l'Oficina de Mediació, volem adoptar un paper molt més actiu de diàleg i negociació amb l'Església. Iniciarem contactes a més alt nivell per tal de desencallar els expedients que tenim sobre la taula i els que puguin anar sorgint amb la informació de la que disposem i vetllant per la seguretat jurídica. I ho farem de manera decidida. Es tracta de buscar solucions i de fer justícia.

Però, més enllà de la determinació, que la tenim, tenim un problema greu competencial: l'únic que pot fer la Generalitat en aquests moments és impulsar processos de diàleg i negociació, però no canvis legislatius, que és competència estatal. El Govern espanyol ha fet alguns passos tímids en la línia de revertir privilegis històrics de l'Església, com ara la publicació de llistats de molts –no tots– béns immatriculats o l'acord amb l'Església de retornar un miler de tots aquests béns immobles.

Tanmateix, fins ara s'ha negat a abordar altres qüestions com la facilitació de les notes simples de la propietat o l'articulació de fórmules normatives que permetin declarar la nul·litat de les immatriculacions realitzades sense títol suficient. Aquest Ple, respecte a la seguretat jurídica de totes les parts..., creiem que serien possibles vies a explorar.

Resumint, i per concloure, reiterar que compartim el fons de la denúncia dels privilegis històrics de l'Església i el compromís d'aquest Govern amb la recuperació dels béns immobles immatriculats sense títol suficient. Hi hem treballat i hi treballarem intensament. De fet, la setmana que ve ens reunim amb entitats que hi estan treballant. Treballarem colze a colze amb aquestes entitats i amb les persones afectades, i també pressionarem l'Estat.

I crec que..., estem en seu parlamentària, i la presència de diferents grups parlamentaris, doncs, permet que sigui un espai per donar un missatge. És un tema que és important, és un tema que ens hi hem de posar entre tots i totes. El Parlament i el Govern no tenim competències normatives en aquesta qüestió. Per tant, demanem als grups parlamentaris que es posin d'acord per portar iniciatives d'aquest caràcter al Congrés de Diputats, on sí que es poden portar a terme.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, consellera. Per a la rèplica, té la paraula la diputada Montserrat Vinyets Pagès.

Montserrat Vinyets Pagès

Sí, molt breument. Gràcies, presidenta; gràcies, consellera. Celebrem la seva resposta. Entenem que hi ha un ampli punt d'acord, que vostès entenen que això és una prioritat política, com també ho entenem nosaltres, i els emplacem, com dèiem, a posar el tema de les immatriculacions amb relació a l'Església catòlica com a punt prioritari a l'agenda política.

I, com a coses que es deriven de les dues intervencions, bàsicament el que cal fer és revisar aquest document que es va fer el 2020. El document és inexacte, és incomplet. Sí que és veritat que genera molts problemes, doncs, accedir a tota aquesta documentació, però es pot fer. Per tant, els emplacem que revisin urgentment aquest document.

I diem «urgentment»... Vostès diuen que des del departament han de repensar, de posar-se a treballar... Nosaltres el que veiem és que el temps ens apressa molt. I, per tant, el que els hi demanem, si us plau, és que això no ho demorin més i que procedixin d'una vegada per totes a actualitzar aquest document.

En segon lloc, també compartim, com deia vostè, que la via mediadora s'ha revelat absolutament ineficient. En primer lloc, entenem que és perquè tampoc no s'ha fet publicitat de l'existència d'aquest recurs de solució extrajudicial de conflicte –molt poca gent en té coneixement–, però a banda hi ha un tema de fons, i és que realment es pot apel·lar a la mediació per resoldre aquesta problemàtica? Realment estem en una igualtat de parts? Els veïns afectats per un bé històric del municipi, que no tenen recursos, que no tenen moltes possibilitats al seu abast, i, per altra banda, tota la cúria eclesiàstica, que fa anys i anys que estan immersos en aquests procediments de manteniment de privilegis, que tenen recursos, que tenen advocats al seu servei...? De veritat que això ho hem de portar en l'àmbit de la mediació? És absolutament insostenible, perquè no té cap sentit, perquè no estem en un lloc on hi hagi una igualtat de posició negociadora.

I, a banda, entenem que l'Administració no pot adoptar una posició de tercer imparcial que ha de dirimir res. No, perquè és que l'Administració, en molts casos, també és part perjudicada, precisament, per l'espoli, l'adjudicació de béns per part de l'Església. Per tant, l'Administració, en comptes d'erigir-se com a àrbitre neutral, el que ha de fer és adoptar una posició proactiva de recuperació i de fiscalització de tot allò que va ser espoliat en el seu dia.

En tercer lloc, vostè diu: «Aquí a Catalunya no tenim competències per legislar.» Jo crec que no ens hem d'autolimitar d'entrada, que hem d'intentar construir sobirania, intentar anar més enllà, i que, en tot cas, siguin altres els que ens passin el ribot. Això és una demanda ciutadana i entenem que hi hauria possibilitats per legislar, des d'aquest Parlament de Catalunya, en favor de desfer tots aquests privilegis.

Per últim, volíem donar les gràcies –com vostè també ha fet referència– a totes aquelles entitats que, dia rere dia, anys rere anys, han mantingut la lluita en defensa de la recuperació de tots aquests béns espoliats de l'Església, perquè, sense aquest treball constant i persistent, segurament aquesta seria una lluita que hauria quedat en l'oblit.

I, en últim lloc, també, ja va sent hora que l'Església catòlica també comenci a pagar els impostos de béns immobles. I aquí emplaço a tots aquests grups parlamentaris que tenen participació en el Congrés dels Diputats que facin les pertinents modificacions perquè l'Església pagui el tribut de l'IBI com fem tots.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Per a la rèplica, té la paraula la consellera de Justícia, Drets i Memòria, la senyora Gemma Ubasart i González.

La consellera de Justícia, Drets i Memòria

Doncs bé, no m'hi estendré massa. El diagnòstic crec que sí que és un diagnòstic compartit. Crec que en el diagnòstic no hi trobarem masses diferències. És un diagnòstic compartit entre diferents grups parlamentaris, però també amb entitats socials i amb administracions locals. I, per tant, jo crec que aquí hi ha un ampli espai de trobada i de consens per treballar en aquesta línia.

La segona idea –vostè ho ha apuntat, jo també ho apunto–: la via de la mediació no ha sigut..., bé, s'ha explorat. És una via que segurament s'havia d'explorar, perquè és gairebé l'única via que tenim, com a govern català, per explorar, però és una via que certament no ha tingut recorregut. Deia abans: «Dos no medien si un no vol.» Al marge de si la mediació era, diríem, aquell instrument més útil per resoldre aquesta qüestió, és que, a més a més, ens hem trobat a l'altre cantó dificultats fins i tot per entrar en contacte; ja no per mediar, sinó per entrar en contacte.

Per tant, la via de la mediació s'ha explorat. I, per tant, podem, dos anys i mig després, fer una valoració d'aquesta via, i, per tant, veure si hi han altres instruments per recórrer. Podem dialogar, podem veure si hi ha alguna via més per recórrer. A nosaltres, des del nostre punt de vista, ens sembla que estem davant d'una competència estatal, i, per tant, allò que realment hem de fer és pressionar perquè es doni llum a una proposta normativa que permeti declarar nul·les aquelles immatriculacions que no tenen un títol habilitant propi i habilitar els mecanismes oportuns per possibilitar la reclamació de la titularitat del domini de béns per part dels seus legítims titulars. Torno a apel·lar als grups que tenen representació al Congrés. Això és una mesura que s'ha d'aprovar allà i que és molt necessària.

I la segona idea –que em sembla també important– és que, en paral·lel, cal fixar els criteris per determinar la naturalesa pública del patrimoni cultural de caràcter religiós. Això seria un altre tema, seria una altra qüestió, però que també ens sembla important tractar.

Per tant, agraeixo aquesta interpellació. Crec que ens ha possibilitat parlar d'una qüestió que és important, que si no la parlem en seu parlamentària queda molts cops amagada, malgrat la feina que fan entitats i malgrat la feina que fan administracions, ajuntaments..., que fan administracions de l'àmbit local. I, per tant, nosaltres, com a departament, entomem aquesta qüestió. Explorarem les vies que puguin resultar factibles. Col·laborarem i ens reunirem amb aquelles entitats que hi estan treballant. Però sobretot jo crec que hem de pressionar perquè aquesta reforma normativa vegi la llum. Crec que és el moment i hauria de veure la llum.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies.

Interpel·lació al Govern sobre les polítiques de memòria democràtica

300-00280/13

L'onzè punt de l'ordre del dia és la interpellació al Govern sobre les polítiques de memòria democràtica, presentada pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. I, per exposar-la, té la paraula la diputada Aurora Madaula i Giménez.

Aurora Madaula i Giménez

Bona tarda, gràcies. Gràcies. Bona tarda, presidenta Borràs, membres de la Mesa, consellera, membres del Govern, diputats. Bé, avui des del Grup de Junts per Catalunya presentem aquesta interpellació al Govern sobre polítiques de memòria

per tal d'actualitzar, debatre i presentar algunes consideracions al respecte de la gestió de la memòria històrica, perquè, com ja hem dit en altres ocasions, la memòria històrica per nosaltres és una estructura d'estat, una obligació social per crear un país nou i un país més democràtic, i, per tant, una manera més per lluitar des de les institucions contra el feixisme, contra el totalitarisme, des del coneixement, des de la pedagogia, però també per lluitar contra la ignorància que sovint ens amenaça.

Diu l'historiador Pierre Nora que la memòria col·lectiva és el conjunt de records, conscients o no, d'una experiència viscuda o mitificada per una comunitat d'identitat viva de la que forma part integrant el sentit del passat. Així, la funció de la memòria és la protecció de les impressions, ja que el record tendeix al seu deteriorament, i, per tant, la nostra obligació com a legisladors és la presa de mesures legals i executives, des de l'executiu, que impedeixin el deteriorament del record, de la memòria, dels fets històrics. I entenem que les polítiques de memòria també haurien de ser transversals en aquesta protecció, i així superar els límits de la simple reparació jurídica per avançar cap a un model de memòria col·lectiva més transversal, més holística, des de diferents àrees del Govern: educació, pedagogia, presidència, reconeixements institucionals, drets humans, justícia restaurativa, etcètera, en tant que és una estructura d'estat.

En aquesta interpellació, i per centrar el debat, plantejaré l'àmbit de les polítiques de memòria des de dues vessants, des de dues parts. En primer lloc, pel que fa a la continuació de les polítiques de memòria ja en tràmit i així poder-ne fer un seguiment, i, en una segona part, prenent com a eix l'esperada llei de memòria històrica, de memòria democràtica de Catalunya, i l'univers de possibilitats que se'ns obren.

Per tant, pel que fa al primer punt, les polítiques de memòria en tràmit, evidentment, si entenem que les polítiques de memòria són un deure de protecció del passat i de restauració i vindicació de la memòria democràtica, és obligada la continuació de polítiques de memòria obertes, començades, engegades en els anys i consellers anteriors i que encara no han estat finalitzades.

Per tant, celebrem així que anunciés la continuació de la feina que fa anys que s'està realitzant pel que fa al mapa de fosses o a la localització i identificació de persones desaparegudes, sobretot a través del cens de persones desaparegudes i el programa d'identificació genètica, que havia fet un salt quan l'any passat es va presentar el programa «Tancar el dol» incrementant el nombre de persones al cens de més de cinc-centes persones desaparegudes en només dues setmanes. De fet, és que a Catalunya tenim identificades 887 fosses, i, si hi afegim les restes trobades en superfície, estem parlant de 943 localitzacions, és a dir, gairebé un miler de localitzacions on hi ha restes de persones desaparegudes.

En els últims anys s'han realitzat setanta-quatre intervencions arqueològiques, dotze d'elles el 2022, de les quals m'agradaria destacar la de maig de 2022, per exemple, on es van recuperar les restes òssies de set individus a les trinxeres del Mas de la Pila a Corbera d'Ebre, o la del juny de 2021, quan es va fer l'entrega de cent restes òssies encara no identificades –per la qual cosa és important aquest programa de detecció genètica– recuperades de la fossa de Santa Magdalena.

A la compareixença que va fer vostè, consellera, a la Comissió de Justícia per presentar el seu pla de govern va anunciar l'increment dels recursos en aquesta matèria, i ens agradaria saber quins són en concret aquests increments de recursos, sobretot, també, arran de l'inici, finalment, de l'obertura de la fossa on hi ha les restes de Cipriano Martos, lluitador antifranquista torturat i assassinat per la Guàrdia Civil i dipositat en una fossa comuna a Reus, de la que ha estat ara començada l'obertura finalment de la fossa després d'anys de gestions per poder recuperar les seves restes.

Pel que fa a la presència dels símbols del franquisme a l'espai públic –que encara tenim presència del franquisme a l'espai públic–, l'agost del 2022 –per tant, amb l'anterior consellera– es va actualitzar i ampliar el cens de simbologia franquista

del Memorial Democràtic, permetent concloure que més de la meitat dels elements franquistes havien estat intervinguts, tot i que se'n van detectar encara 287 més, que van ser afegits en aquest cens de simbologia franquista; es van detectar 287 elements franquistes nous –elements, no persones– que encara estan a l'espai públic. I, pel que fa a aquest tema, tenim dos grans elements franquistes a l'espai públic desgraciadament molt visibles, com són el monument feixista del riu Ebre al seu pas per Tortosa i la comissaria de les tortures de Via Laietana.

A la seva compareixença inicial, però també arran de la pregunta que jo li vaig fer –jo mateixa li vaig fer en aquest hemicicle–, vostè va respondre, em va assegurar que el Govern treballava per seguir amb la retirada dels elements franquistes de l'espai públic. I jo ara la interpello, efectivament, sobre la situació en què es troben aquests elements franquistes, perquè, com li vaig dir, la retirada no necessita una enquesta dels veïns de Tortosa, i acabar amb el franquisme no necessita discreció, consellera, sinó determinació i valentia, i valentia també per part del PSOE, com reclamen les víctimes que van passar per la comissaria.

Fa poquet..., les declaracions del Carles Vallejo, on demana valentia al PSOE també per poder traspasar la comissaria. Han aconseguit que els senyors socialistes deixin d'encobrir, d'entorpir el traspàs de l'edifici de les tortures de la comissaria de la Via Laietana i convertir-lo així en un centre de memòria dignificant la voluntat i la memòria dels allí torturats, tal com van prometre, consellera, el passat mes de desembre? Com estan les gestions?

I, en un altre ordre de coses, però també des de l'àmbit de la justícia reparativa, fa prop d'un any em vaig poder reunir amb la Federació d'Ateneus de Catalunya, que denunciï que des de fa anys ja existeix, es manté, perdura l'espoli franquista dels ateneus populars, la requisa patrimonial al moviment associatiu, que van ser confiscats com a botins de guerra, espoliats i moltes vegades venuts o simplement clausurats.

És evident que aquest espoli formava part de la persecució del catalanisme popular i d'una organització nacional pròpia al voltant dels ateneus, que transitaven des de la tradició del republicanisme federal del segle XIX i que va arribar fins a l'esclat de la Guerra Civil defensant una xarxa d'espais promotors d'activitats polítiques, socials, culturals, que estructuraven socialment el país al marge de l'Estat espanyol, i per això feien nosa, per això s'havien de requisar, i per això el franquisme va voler-los aniquilar. Tenen un llibre molt interessant de la historiadora Neus Moran que es diu *L'espoli franquista dels ateneus catalans*, on veuran que això només passa als Països Catalans, perquè, efectivament, els ateneus populars d'aquest caire només existeixen en el marc dels Països Catalans.

S'està treballant des del Departament de Justícia i Memòria per poder retornar a l'associacionisme popular aquests béns confiscats pel franquisme?

I, per altra banda, i passant ja a la segona part de la interpellació, pel que fa a la llei i al projecte..., l'avantprojecte de llei de memòria democràtica, donem la benvinguda a l'esperada llei. Fa anys que s'arrossega i, com bé diu el text, és la suma, la refosa de tres textos, de tres lleis en les quals han treballat les polítiques de memòria en aquest país des de fa anys. Farem algunes consideracions perquè puguin ser tingudes en compte en aquesta interpellació, però, evidentment, podem esperar treballar-la en aquest primer trimestre, com ens va prometre, d'aquest any 2023 en la ponència de la llei en aquest Parlament.

Però, consellera, anem tard, un altre cop anem tard. I, com ja ens va passar a l'inici del segle XXI, quan hi va haver l'obertura de la fossa comuna d'El Bierzo l'any 2000... L'obertura de la fossa comuna d'El Bierzo inicia tots els projectes de lleis memorialístiques a Espanya, però ara s'ha hagut de fer una altra llei, una nova llei de memòria històrica, que s'ha aprovat a Madrid, arran del fracàs en molts sentits de les polítiques de memòria espanyoles i amb grans mancances i zero accent català d'una llei de memòria històrica espanyola, des d'una òptica massa simbòlica, on no

hi ha una condemna explícita i, per tant, no hi ha una condemna jurídica dels crims del franquisme. I per això, d'aquesta manera, el meu grup, des de Junts per Catalunya a Madrid, es va votar en contra de la llei de memòria històrica espanyola.

I seguiré en la segona part de la meva intervenció.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Per respondre, té la paraula la consellera de Justícia, Drets i Memòria, la senyora Gemma Ubasart i González.

La consellera de Justícia, Drets i Memòria

Gràcies, vicepresidenta. Bona tarda, diputats i diputades, ciutadania que ens està seguint. Gràcies a la diputada Madaula per posar el tema sobre la taula. I crec que la qüestió de la memòria democràtica és bo que l'anem treballant, i és bo que la puguem debatre en seu parlamentària.

Com ja sabem, des de la conselleria concebem les polítiques de memòria democràtica com una qüestió de drets humans i de justícia transicional. Ens basem en els principis del dret internacional centrats en la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició: la veritat, perquè les víctimes i les seves famílies puguin conèixer les circumstàncies en què es van produir les violacions de drets humans, però també la veritat en sentit de memòria col·lectiva, de construir memòria de país; la justícia, amb l'objectiu que s'apliqui el dret intern i internacional assistint les persones interessades en l'exercici del seu dret; la reparació, perquè les víctimes se sentin reconegudes i reparades d'una manera justa per assegurar la convivència del present i del futur, i, finalment, les garanties de no repetició: conèixer el passat per comprendre el present i saber afrontar l'esdevenidor constitueix la salvaguarda contra la repetició dels fets en un futur.

Aquests principis s'emmarquen i es reivindiquen en una llarga trajectòria a Catalunya de lluita per les llibertats i la democràcia. Als segles XIX i XX el moviment republicà federal, les lluites obreres i el catalanisme van ser el germen d'una cultura democràtica i de la lluita per les llibertats, l'autogovern i la justícia social. El cop d'estat del 36 i la dictadura franquista posterior trenquen amb aquesta tradició i exerceixen violacions sistemàtiques de drets individuals i col·lectius. I en aquest marc reivindiquem la lluita antifranquista com un exercici de dignitat col·lectiva davant la tirania d'un règim criminal.

Les polítiques de memòria del Govern, doncs, entronquen amb el millor d'aquesta tradició republicana, democràtica, del país, i reivindiquem els valors de llibertat, autogovern i justícia social.

Un exemple d'aquest compromís amb la memòria democràtica és la recent exhumació del militant antifranquista Cipriano Martos, a Reus, encara pendent de certificar. Cipriano Martos, com sabeu, va ser torturat per la policia franquista l'any 73 a causa de les seves activitats polítiques i va morir de resultes de les tortures. Amb aquesta exhumació dignifiquem la figura d'un lluitador antifranquista i intentem reparar una injustícia històrica.

Ens cal rescatar de l'oblit a tots els Ciprianos que van donar-ho tot, inclosa la seva vida, per l'arribada de la democràcia a aquest país. Les democràcies més avançades reten homenatge a aquells i aquelles que van lluitar perquè nosaltres puguem gaudir de drets i llibertats avui. Aquesta, doncs, és una de les qüestions que considerem fonamentals des de la conselleria.

I amb aquest esperit de la justícia transicional, i també responent a algunes qüestions que ha plantejat la diputada Madaula..., aquest esperit estarà present en la nova llei de memòria democràtica que aviat portarem a aprovació. Aquesta llei..., en els dos mesos, tres mesos ja, quasi, que porto com a consellera, hem revisat el text amb l'equip respectant l'esperit i l'articulat de l'avantprojecte de la llei Capella i de l'avantprojecte de la llei Ciuró, eh? Hem treballat amb aquest text, compta amb

la simpatia de les entitats memorialistes. I estem convençudes de que aquesta llei, doncs, podrà ser segurament millorada en tràmit parlamentari, en el que ens hi trobarem jo diria que gairebé la totalitat de grups parlamentaris d'aquesta cambra.

Quant a terminis, el tràmit parlamentari preveiem que s'iniciï..., ja hauria d'iniciar-se aquest mes de febrer. Diríem que nosaltres ja hem acabat la tasca a la conselleria, i, per tant, arribarà en breu aquí al Parlament.

I aquesta llei el que farà és actualitzar i harmonitzar el corpus legal existent: la llei del memorial, la llei de fosses i la llei de reparació jurídica, però també adaptarà la tradició democràtica i memorialística al moment de canvi generacional en un context on la majoria de ciutadans i ciutadanes, sobretot els més joves, no es recorden ni de la Dictadura –no ho recorden perquè no ho poden recordar–..., ni de la Dictadura ni de la Transició. Per tant, aquesta feina amb les noves generacions, aquesta feina educativa, pedagògica, serà una component també important de la llei i serà aquest paraigua de polítiques memorialístiques que es puguin fer des del Govern de la Generalitat.

Per tant, a la seva pregunta, està a punt d'arribar. I, bé, segurament, doncs, les aportacions dels diferents grups poden acabar de millorar aquest text, que creiem que suposa un avenç en les polítiques de memòria democràtica al país i que és una feina que s'està treballant de fa temps. El treball en aquest document, com els hi deia, va començar ja amb la consellera Capella i va continuar amb la consellera Ciu-ró, i ara, diríem, arribarà en seu parlamentària.

Més coses, perquè vostè m'ha demanat..., i, si no, continuaré també després. Política de fosses. Fa poques setmanes vam anunciar el nou contracte de fosses on gairebé doblem la dotació pressupostària del contracte anterior, que serà d'uns 4 milions i mig d'euros. La inversió es destinarà a mantenir i millorar el cens de persones desaparegudes i al programa d'identificació genètica, a més d'intervenir pròpiament en les excavacions per localitzar i identificar persones desaparegudes.

Les primeres intervencions del pla de fosses..., es preveuen les excavacions de les fosses de Bovera, les Garrigues i el Berguedà. Hem actualitzat també i modernitzat el mapa de fosses. El mapa geolocalitza ara 887 fosses, 216 més que en la darrera actualització de l'any 20. D'aquest total, 508 estan confirmades i 379 figuren com a probables. No presentem només el mapa, sinó que també s'hi han introduït millores tècniques que permeten consultar la informació de fosses en el moment i accedir a totes les seves informacions en línia –ho podeu fer a través de la pàgina web. Per tant, aquesta seria, doncs, pel que fa a política, de manera molt resumida, la política de fosses.

Per tant, la llei de memòria, la política de fosses... I després, doncs, els dos espais simbòlics que encara tenim o que són símbol encara del passat franquista. El monument franquista a la ciutat de Tortosa... Certament, la llei del 2007 ens permet retirar la simbologia franquista. No sé per què el 2016 es va convocar una consulta a Tortosa per preguntar sobre aquesta retirada. No ho sé. Pregunti-ho, diputada. Pregunti-ho al seu grup parlamentari, per què van convocar aquesta consulta, si la llei permetia retirar... Nosaltres estem completament d'acord amb el compliment de la llei del 2007 i estem treballant per complir la llei del 2007.

Com saben, el tema ara està judicialitzat. Està judicialitzat perquè des de l'ajuntament es va convocar aquesta consulta i es va generar un debat sobre una cosa que, la veritat, la llei deia que s'havia de fer. I, a partir d'aquí, doncs, determinats grups van portar-ho als tribunals. En aquest moment el tema està judicialitzat. Tenim quatre causes pendents i el departament està personat en tots els procediments que hi ha oberts.

La voluntat de la conselleria és inequívoca: retirar aquest monument, i estem impulsant totes les accions possibles dirigides a que no s'obstaculitzi més el desmantellament d'aquest monument. Però jo aquí sí que demanaria no fer demagògia..., o

sigui, no fer demagògia perquè, si aquí hi ha un problema entre PDECAT i Junts per Catalunya, els altres no en tenim la culpa.

I continuaré després.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, consellera. Per a la rèplica, té la paraula la diputada Aurora Madaula i Giménez.

Aurora Madaula i Giménez

(Se sent remor de papers. Rialles i veus de fons.) És que no em vull deixar res... Bé, consellera, gràcies. Per acabar amb la polèmica, el PDECAT no és Junts per Catalunya, el senyor Ferran Bel no és de Junts per Catalunya, però és que Esquerra Republicana va donar suport a la consulta a Tortosa... Bé. Seguirem.

Necessitem una llei de memòria democràtica pròpia i no sucursalista i que defensi la nostra memòria nacional. Com a vostè li agrada dir, una memòria republicana, progressista, feminista, però també catalanista, consellera, perquè entenc que des d'un govern independentista com el d'Esquerra Republicana, del que vostè forma part, cal defensar clarament i neta una memòria també des del catalanisme, que també va ser perseguit pels totalitarismes del segle XX i sense el qual no podem entendre la nostra història.

No podem parlar de la memòria democràtica ignorant el fet nacional, ignorant el catalanisme i el fet diferencial català. I en el text de l'avantprojecte de la llei –val a dir que des de que soc diputada crec que ja he vist cinc projectes de llei diferents, cinc textos– em temo que es fa massa incís, es fa molt incís en el període del franquisme, de la Segona República i de la Guerra Civil Espanyola fins al 1980, i s'ignora l'arrel de molta de la repressió. Un col·lega meu historiador diu que no es pot entendre el segle XX si no s'entén el segle XIX, no es pot estudiar el segle XX si no s'entén el segle XIX. I, per tant, no podem pretendre entendre la Segona República espanyola sense comprendre la Primera República espanyola, que enguany, l'11 de febrer, fa cent cinquanta anys de la seva fundació.

La memòria democràtica arrenca de moments com aquests, i de personatges com Baldomer Lostau, un dels republicans més importants del moment de la Primera República espanyola, que va proclamar l'Estat català dins de la federació espanyola, i no té cap plaça, cap carrer a Barcelona i tampoc a Catalunya. Potser hi hauríem de fer alguna cosa. I no podem entendre tampoc el catalanisme polític, del qual Esquerra Republicana i el seu Govern forma part, sense entendre el fracàs de la República espanyola i, per tant, també considero que caldria recuperar la memòria democràtica dels períodes previs, tal com també contempla el títol primer de la llei; per exemple, pel que fa a la Mancomunitat de Prat de la Riba i la persecució que va tenir, i que va acabar amb la destrucció de l'autogovern de la Mancomunitat de Catalunya.

En aquest sentit, i per molt que ho repetim, afortunadament, les polítiques de memòria a Catalunya ni comencen el 2017 ni el 2004, comencen molt abans, i va ser gràcies, en part, a les entitats memorialistes i a la gran feina que estan fent, fins i tot abans d'acabar la Dictadura, organitzacions civils com l'Associació d'Expresos Polítics del Franquisme, l'Associació de Pro-Memòria als Immolats per la Llibertat, l'Amical de Mauthausen, l'Associació de Perjudicats per la Incautació del Govern Franquista o la Comissió de la Dignitat. Però tampoc podem oblidar..., això des de la societat civil. Però tampoc podem oblidar la creació del Centre d'Història Contemporània de Catalunya, el 1984, que ja tenia com a objectiu la recuperació de la memòria històrica de Catalunya, dirigit per Josep Benet, i d'on varen sorgir les primeres investigacions sobre els morts de la Guerra Civil. I, en aquest sentit, també m'agradaria destacar la feina que van fer el pare Hilari Rager i el professor Agustí Colomines, de recuperació dels documents de la Generalitat a l'exili, que havien quedat a resguard del Govern basc. I, per tant, pel que fa a l'exili, també és un dels temes que trobem a faltar en aquest nou text de la llei, i que considerem que caldria

una aproximació més holística, més general i de recuperació de la memòria institucional del Govern de la Generalitat a l'exili, que no apareix. I és que l'exili forma part de la història de Catalunya i també de la repressió espanyola per poder explicar la nostra història.

I, per acabar, ho faré recordant la figura de Joan Comorera, conseller de la Generalitat republicana de Lluís Companys, comunista represaliat per la República espanyola, empresonat al penal del Puerto de Santa Maria, exiliat, perseguit per comunista i empresonat a Burgos gràcies a la delació dels seus antics companys estalinistes. El 10 d'abril de 1983, les seves restes van ser traslladades al cementiri de Sant Andreu de Barcelona, rebudes pels Mossos d'Esquadra en un acte amb tot l'honor que es mereix un honorable conseller de la Generalitat, i amb la celebració d'un acte d'homenatge oficial presidit pel president Jordi Pujol, no comunista, al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat. Reparació, recuperació, dignitat, justícia i reconeixement per a un conseller republicà comunista per part del Govern de la Generalitat convergent.

El proper dia 5 de febrer és el Dia Nacional de l'Exili i la Deportació. Podrem anunciar que la Generalitat republicana ja no té cap conseller a l'exili? I no m'estic referint a l'exili actual, a l'exili del president Puigdemont. La Generalitat republicana dels anys trenta encara té dos consellers a l'exili: el conseller Josep Calvet i Mora, conseller d'Agricultura, i el conseller Josep Maria Espanya i Cirat, conseller de Governació, encara són a una fossa comuna del cementiri general Central de Bogotà, a Colòmbia. Podran tornar a casa, com ho va fer Joan Comorera? L'exili és part de la nostra història, consellera.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Doncs ara, per a la rèplica, té la paraula la consellera de Justícia, Drets i Memòria, la senyora Gemma Ubasart i González.

La consellera de Justícia, Drets i Memòria

Gràcies, senyora Madaula. Sí, segur que en la majoria de coses ens posarem d'acord. És que segur que ens posarem d'acord i segur que ens hem posat d'acord. De fet, jo la convido... Jo entenc que la consellera Ciuró –que, de fet, la llei que portarem a aprovació en gran part, doncs, es desenvolupa sota el seu mandat–..., no posem en dubte que pugui haver deixat empremta en memòria catalanista, com vostè parla. No entendria que no hagués deixat aquesta empremta. Per tant, la convido a llegir l'avantprojecte, i segur que hi trobarà aquest pes. I és veritat, hi és, no?, aquest pes del catalanisme en la pròpia llei de memòria.

Hi ha una altra qüestió, que aquesta sí que és una qüestió que no és menor i que és de les poques qüestions que hem afegit i que crec que li agradarà, és que les polítiques memorials a Catalunya, que ens havíem fixat normalment el període que va des de l'any 31 a l'any 81 –aproximadament, eh?, aquest era el període en el que tractàvem les polítiques de memòria; és el període que està en la llei del 2007, i el que, una mica, s'ha considerat, no?–, enteníem que aquest període podia ser allargat –i, una mica, en la línia que vostè plantejava, eh?–, en la línia d'aquests antecedents de democratització que hi podien haver hagut, doncs, tant a casa nostra..., eh?, i, per tant, podíem estirar per davant i per darrere aquest període que nosaltres hem considerat, o que a Catalunya s'ha considerat que eren les polítiques de memòria. Per tant, hi ha un petit afegit que permet fer això i que jo crec que li agradarà, i jo crec que ens dona potencial també per a les polítiques memorials, com vostè parlava.

De la mateixa manera que també incorporem la possibilitat de que en les polítiques de memòria puguem tractar memòries de veïns que potser no han nascut aquí. I això ens porta, com es fa en l'àmbit europeu, eh?, en les polítiques de memòria, també a poder parlar, si així es requereix, de colonialismes, i poder parlar, doncs, de memòries també de persones catalanes que tenen altres orígens. Per tant, jo crec

que aquí, senyora Madaula, doncs, ens hi podem trobar, i segurament podem fer una feina, i segurament aquestes qüestions es poden acabar de treballar, si ha d'haver-hi més recorregut, en seu parlamentària.

Per tant, animo a tots els grups parlamentaris... Jo crec que tenim un bon text de partida; tenim un text que no és fruit, doncs, d'una feina d'un dia per l'altre, sinó que és un text que, com he dit, comença en l'etapa Capella, continua en l'etapa Ciuró i el tanquem nosaltres, eh? I, per tant, és un text prou meditat, i és un text que segurament, amb les aportacions que facin, pot ser una molt bona llei de memòria que suposi aquest salt de... Catalunya va ser pionera en polítiques de memòria. L'aprovació de la llei el 2007 va ser pionera, va ser molt avançada, i ara ho hem de poder tornar a ser, eh? Ens hem de posar a l'avantguarda de les polítiques de memòria, i crec que tenim l'oportunitat per fer-ho.

I jo crec que ho deixo aquí, eh? Després, si cal, doncs parlem d'altres qüestions que..., me n'ha posat moltes sobre la taula, però jo crec que el missatge ha de ser aquest: segurament ens hi podem trobar o ens hi trobem, i partim d'un text molt bo en el que ens podem trobar gairebé tot l'arc parlamentari, i crec que és bo que així sigui.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, consellera.

Interpel·lació al Govern sobre la sostenibilitat del sistema sanitari

300-00274/13

El dotzè punt de l'ordre del dia és la interpellació al Govern sobre la sostenibilitat del sistema sanitari; presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. I, per exposar-la, té la paraula la diputada Assumpta Escarp Gibert.

Assumpta Escarp Gibert

Vicepresidenta, gràcies. Conseller, miri, amb aquesta interpellació nosaltres volem anar molt més enllà d'abordar la situació en la qual ens trobem en el sistema sanitari avui: cada dia amb notícies –cap d'elles positiva–, amb una vaga en portes, amb una negociació oberta..., que, per cert, és curiós: van començar la negociació la darrera setmana de gener, i la vaga estava anunciada des del mes de novembre, amb la qual cosa, bé, faríem cert això de tard i malament.

I, per cert, també parlant de la vaga, és curiós que es posin uns serveis mínims sobre els quals els MIR els considerem servei essencial –i, per tant, han d'estar tots de servei–, i després els hi paguem vint mil euros al mes. Fàcilment a aquests MIRs els hi costarà molt continuar en la seva professió, i fàcilment ens trobarem amb que no arribaran ni a zones de muntanya ni a molts altres serveis d'assistència primària i que els necessitem.

Deia també que els professionals estan cremats, amb una primària que no pot avançar millors i queda lluny d'aquell vint-i-cinc per cent, i amb unes llistes d'espera que no paren de créixer mentre es van col·lapsant les urgències.

Això és un resum ràpid, eh? Però, miri, diumenge *El Periódico* feia un reportatge, d'uns que està fent sobre sanitat que estan molt bé, que deia: «La burocràcia copa el quaranta per cent de la jornada dels metges.»

I ens cal racionalitzar l'ús de la teleassistència, perquè sembla que en alguns CAPs hem donat l'ordre de que només facin presencial dos dies a la setmana i la resta telemàtic, la qual cosa, si és certa, em sembla altament dramàtica.

Tot això, sense voler entrar, com li deia, en la conjuntura i que voldríem anar més enllà, voldríem ser capaços d'enfocar una mica el futur i posar esperança en aquest futur. I no es confongui, eh?, conseller, perquè parlar de futur no exclou la seva res-

ponsabilitat d'abordar el present i de prendre mesures i, per tant, complir les darres mocions que s'han aprovat en aquest Parlament i que plantegen això: mesures conjunturals.

Conseller, voldríem saber si vostè respecta el compromís que va fer el president Aragonès, en la seva investidura, de treballar per un pacte nacional de salut amb participació de partits, institucions sanitàries, administracions, organitzacions socials i professionals i societat civil. Perquè aquests darrers dies, i amb tota la conflictivitat, hem tornat a sentir moltes veus de molts sectors demanant recuperar un consens; un consens que ha existit a Catalunya quan parlem de salut, que sembla que hem oblidat o que, més ben dit, algunes forces polítiques s'esmercen molt en esborrar-lo.

Perquè, conseller, nosaltres volem aquest acord de salut. Perquè, a diferència de lo que deia avui la portaveu del Govern després de la roda de premsa del Govern, per als socialistes, per als i les socialistes, els ciutadans i la seva salut sí que són una prioritat. És a dir, que les grans afirmacions sempre s'han de, en tot cas, acostar més a la realitat.

La pandèmia, ja ho hem dit moltes vegades, va fer evident com d'important és la salut i també com d'important és disposar d'un sistema de salut fort, públic, universal, qualitatiu i finançat amb impostos. Durant la pandèmia, i malgrat totes les tensions inherents a una situació sense precedents, es van dur a terme transformacions en un temps rècord, es va mostrar una gran flexibilitat per adaptar-se a les necessitats del moment. La resposta a la pandèmia va evidenciar, un cop més, la resiliència i el compromís dels i les professionals i de la ciutadania amb el sistema.

També es va posar de manifest la necessitat de realitzar canvis estructurals, alguns demandats des de fa molts anys, i, sobretot, de posar-nos al dia en el que són les necessitats de la ciutadania i dels canvis socials, econòmics i demogràfics i els reptes del segle XXI lligats a la recerca, la digitalització, el canvi climàtic i també la presència de la intel·ligència artificial. Sobra burocràcia, falta claredat en l'estructura institucional i de governança i, sobretot, falta molta confiança institucional en la capacitat dels i les professionals; en tenen molta més de la que els hi reconeixem.

Entre finals del xx i inicis del XXI..., abans que això; li diria també que en aquelles èpoques vam viure els dèficits estructurals del nostre sistema, que en dèiem d'excel·lència, però que les retallades i un infrafinançament crònic..., hi havien deixat els ossos. I en l'infrafinançament podem tenir responsabilitats compartides, però en les retallades li juro que nosaltres ni una. Vostès hi eren, perquè nous, lo que es diu «nous», no ho són massa.

Entre finals del xx i inici del XXI, lluny encara, eh?, de la cinquena i sisena onada, com a conseqüència d'aquesta presa de consciència de la vulnerabilitat del nostre sistema de salut, es van posar en marxa diverses iniciatives en el propi Parlament, en el Congrés dels Diputats... Però el més important van ser totes les iniciatives dels sectors socials i professionals, experts, col·legis, acadèmia; iniciatives que buscaven un pacte de salut que retornés, com deia, el consens polític i social.

«Els diners són necessaris, però no suficients. Si volem que l'increment de recursos sigui efectiu, farà falta que vagi acompanyat de reformes.» Això ho deien els directors i gerents dels grans hospitals de Catalunya. Joan Guix, magnífic director de Salut Pública, va dir en un article fa molt poc... Es deia, l'article, «Una aigüera que vessa». I diu: «En una crisi estructural cal replantejar el sistema, no per posar pedaços, sinó per refer-lo de ple.» I ho emmarca en els canvis de l'entorn, en la manca de metges i infermeres, als que no paguem com es mereixen. I fa una reflexió, diu: «En moments de crisi no és sensat fer coses per no tocar res.» Comparteix quan ell fa una afirmació sobre la primària. Diu: «Hem de reorientar l'atenció primària potenciant l'enfocament comunitari, alineant atenció primària, salut pública i serveis socials per anar a l'arrel dels problemes, on hi ha l'origen de la malaltia. No té sentit que els arreglem en els hospitals i els tornem a la seva solitud més absoluta.»

I jo afegeixo –i aquí ho dic molt seriosament–: cal dir que la persona sigui al centre, però diguem-ho de veritat; però sobretot fem un abordatge integral i integrat, i vostès tenen un repte que es diu l'Agència Social i de Salut de Catalunya.

I l'hi repeteixo: parlar de futur vol dir abordar, com deien, amb aquestes reformes, que vol dir abordar la governança, la participació ciutadana, els mecanismes de presa de decisions, les responsabilitats en l'arquitectura del sistema de salut; facilitar la gestió dels centres; acabar amb la burocràcia; abordar seriosament i amb lleialtat l'infrafinançament; ser capaços d'arribar a un acord de determinar quin percentatge del PIB hem de dedicar a salut que sigui similar al dels altres països europeus.

Discutir-ho aquí i batallar-ho a Madrid i on calgui. Però sobretot aquí també ho batallarem, a Catalunya. I obrir-nos a un futur que passa per la recerca en la innovació i l'ús sostenible de les noves teràpies.

I no vol dir que no s'hagi d'abordar el present –ja l'hi he dit abans– i assumir que no s'han revertit les retallades. Una altra afirmació de la portaveu, avui, del Govern: «No s'han revertit les retallades»; ni molt menys, si no, no estaríem on som. I continuem aplicant la màxima de qui dies passa, anys empeny. Hem passat una dècada així, i així està el nostre sistema sanitari.

Conseller, caldrà coratge; sobretot caldrà molt coratge i capacitat de diàleg. Caldrà ser capaços de fer-ho i saber buscar també tots els actors i totes les complicitats possibles. El Grup Socialistes i Units per Avançar vol formar part, com deia, amb lleialtat, d'aquest pacte. Nosaltres contemplem la salut en el centre de l'acció de govern, i les nostres propostes i mesures tenen un caràcter transversal, de coordinació i de cooperació institucional.

Però no ho volem fer sols, perquè tampoc ho podem fer sols; ni nosaltres, ni vostès, ni tan sols els actors polítics. Només amb tots els actors de la sanitat i posant al centre el ciutadà serem capaços de fer-ho.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Per respondre, té la paraula el senyor Manel Balcells i Díaz, conseller de Salut.

El conseller de Salut (Manel Balcells i Díaz)

Moltes gràcies, vicepresidenta. Gràcies, diputada. Aquesta interpellació és sobre la sostenibilitat del sistema sanitari, aquest era el títol. I m'ha parlat de moltes coses i jo amb molt de gust les hi contestaré.

Comencem pel present. És a dir, vostè diu: «Tenim una vaga a les portes i s'han posat a negociar fa pocs dies.» Jo li dic: no és exactament així. En els pocs dies més de cent dies que fa que estic en el càrrec hem fet diverses i moltes coses; entre elles, hem tancat el conveni del Siscat.

El conveni del Siscat és un conveni que, com vostè sap, suma més de 467 milions de millora per al sistema concertat i que ha estat signat pel conjunt de patronals i per tots els sindicats, excepte el sindicat de metges; per tant, tretze de quinze dels delegats sindicals. Aquest conveni millora, i molt, les condicions dels professionals, no només dels metges i metgesses, sinó també d'infermeria de tots els nivells professionals; reverteix en gran mesura les retallades: separa les DPOs de l'equilibri econòmic de les institucions i restitueix aquelles retallades del cinc per cent que hi havia al seu moment.

Per tant, el conveni del Siscat és una realitat, és una millora valorada per tothom –excepte el sindicat de metges– d'una forma important, i vostè ha d'entendre que hi ha temes que s'han de parlar a les taules sindicals i que, pel que fa referència a lo que són les condicions laborals de tots els professionals, es parla a la taula sindical del Siscat, i en aquests moments està oberta i en marxa la taula sindical de l'ICS. Per tant, una part són els més de seixanta mil treballadors que estan al Siscat; queden els quaranta-cinc mil de l'ICS, que s'hi està treballant.

I amb el sindicat de metges, que són els convocants de la vaga –a part de la Intersindical–, que avui ja s’ha portat a terme amb poca participació..., però al sindicat de metges, doncs, el que els hi hem dit i repetit és que els termes que van a la negociació sindical –per tant, els que han d’estar en el si de la taula– no els parlarem amb ells, sinó que amb ells hem parlat i els hi hem ofert diverses propostes que estem encara negociant al voltant d’organització de professionals, de càrregues, professionals, de retenció de professionals, de problemàtiques vinculades als professionals, però que no estan en les taules sindicals.

Per tant, una negociació que encara està oberta –no sé com acabarà o no acabarà–, però que era necessària separar de les negociacions sindicals, bàsicament per respecte també al conjunt de les forces sindicals i al conjunt de la metodologia per la qual hem d’arribar als acords.

Ja li dic que el conveni del Siscat és un conveni bo. El conveni de l’ICS serà –i ho espero també– un conveni bo que vagi equiparant les condicions a lo que tots desitgem per als professionals.

Això és un tema, i, per tant, l’hem abordat en paral·lel a lo que vam acordar en la comissió parlamentària o al que em vaig comprometre aquí mateix, que és abordar un pla d’accessibilitat per a la primària, abordar a més a més el pla de retenció i el pla de professionals que estem treballant i que hem compartit també i estem compartint en aquestes negociacions amb el sindicat de metges.

Tot això en paral·lel amb una negociació pressupostària en la qual vostès han estat convidats. No sé si al final aprovaran o no els pressupostos –això jo crec que no ho sap gairebé ningú a dia d’avui, o si ho sap algú no ens ho dirà–, però que, en tot cas, aquests pressupostos han permès de treballar quins són els continguts. Hem arribat a un acord amb En Comú Podem. I amb vostès, en concret, hem arribat a acords, pel que fa al contingut pressupostari, que impliquen una dedicació del vint-i-cinc per cent dels pressupostos cap a la primària, i un conjunt de propostes que vostès mateixos han posat sobre la taula al voltant de la millora del que és el finançament de diverses línies assistencials.

Per tant, pressupostos és un instrument importantíssim que... D’altra banda, aquests pressupostos expansius, que no sabrem si seran votats o no, ens han de permetre millorar moltíssim aquest infrafinançament que tenim des de fa molt de temps i que els experts han quantificat en aquests 5.000 milions d’euros que necessitaríem en els propers anys per equilibrar-nos de lo que seria una despesa sanitària en condicions al nostre país.

Per tant, l’infrafinançament ve de lluny. L’infrafinançament..., hi ha responsabilitat, vostè deia, compartida. Jo suposo que sí, sobretot pel qui té i ha tingut la responsabilitat de finançar, per una banda, les comunitats autònomes, per altra banda, el pressupost de la sanitat, i que anem curts, anem curts des de sempre. Jo diria que anem curts des dels traspassos. I, en aquest sentit, no tenim les eines necessàries. Quan parlem de planificació dels professionals; hi ha manca de professionals, els hem de planificar. Bé, qui té la possibilitat de decidir les places MIR? Nosaltres no. Ho hem reclamat una i mil vegades i ho continuarem reclamant. Quan parlem de les especialitats d’infermeria, desenvolupar especialitats d’infermeria que compensin i que puguin ajudar. Qui té la responsabilitat de poder-ho decidir? Nosaltres no. Ho hem reclamat una i mil vegades. Quan parlem de la responsabilitat de la despesa en farmàcia, sobretot la farmàcia extrahospitalària i els nous productes. Qui en té la responsabilitat? L’Estat. I que ho puguem nosaltres i tampoc podem decidir les negociacions amb les grans «farmes» i quina és la política farmacèutica. Ho necessitaríem i no ho tenim.

Quan parlem de patrimoni i quan parlem de traspassos pendants, encara no els tenim, i encara hi ha traspassos..., és a dir, l’edifici de Balma de l’ICS encara és de l’INSS; els ambulatoris, la majoria encara són propietat de l’INSS; l’Hospital Trias

i Pujol, la propietat és de l'INSS; Vall d'Hebron, la propietat és de l'INSS. Bé, traspassem això, fem un traspass efectiu. I això la responsabilitat la té qui la té.

Per tant, tenim infrafinançament de temps, tenim un maltractament ja del propi finançament, no només de Catalunya, sinó del conjunt de comunitats autònomes, i amb tot això hem d'anar navegant i hem d'anar millorant les condicions, i enguany, amb aquest pressupost incremental, tenim la gran possibilitat de fer els canvis necessaris que necessita la nostra societat.

Perquè aquesta és la veritat. I estic absolutament d'acord amb en Joan Guix, amb el qual compartim ideologia des de fa molt de temps, en que necessitem un canvi de model. I el canvi de model passa no només per una millora de l'atenció primària, que hi estem d'acord, més recursos a la primària, sinó també per aquesta atenció integrada i integral que estem impulsant i que –si no ho sap, doncs ja l'hi explico– l'altre dia vam fer l'acord amb el conjunt dels ens locals i les diputacions perquè aquesta futura agència d'atenció integrada i integral comenci a caminar i es comenci a desenvolupar en diversos territoris que tenim a punt d'explicar, perquè ja sigui una realitat en paral·lel al desenvolupament de la futura agència.

Perquè el futur passa per aquí. El futur passa per un altre model en el qual si guem capaços de canviar el paper que fins aquest moment han tingut els diversos professionals, per fer una visió integrada entre l'atenció sociosanitària i la social, per fer una visió coordinada, una visió, a més a més, finançada i gestionada de forma integrada, sobre els pacients i els ciutadans que estan bàsicament al seu domicili i que necessiten una altra mena d'atenció que no pas l'atenció, fins ara la residencial, i fins ara l'atenció reactiva de l'atenció sanitària quan cal; per tant, una visió integrada.

Estem en el canvi de model. Estem en el canvi de model i estem també perquè el conjunt dels convenis col·lectius estiguin amb aquesta harmonització. És una altra de les coses que hem fet en aquest decurs de temps. És a dir, hem signat la creació d'aquesta taula d'harmonització entre totes les forces sindicals i totes les patronals perquè puguem caminar progressivament cap a aquesta futura homologació de les condicions laborals del conjunt de professionals del nostre país.

Per tant, estem pel present, tenim visió sobre la situació del passat i amb ganes de revertir ho, i estem amb visió de futur, amb aquesta il·lusió d'un canvi de model que ens ha de venir portat, per què no, per aquest pacte nacional de salut que vostè demana, i que hi estem d'acord, i que acceptem la seva invitació de participar-hi, i si convé, ara, en aquest segon torn, podem entrar en més detalls.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, conseller. Per a la rèplica, té la paraula la diputada Assumpta Escarp Gibert.

Assumpta Escarp Gibert

Gràcies, vicepresidenta. Gràcies, conseller. A veure si ens entenem. Jo no dic que vostè participi en un pacte de salut que promogui jo. Jo li dic que el president de la Generalitat va dir aquí en aquest faristol que promouria un pacte de salut. Jo li dic: vostè el pensa tirar endavant? Sàpiga que si el tira endavant, aquí estem nosaltres, conjuntament amb tots els altres actors socials que són aquí.

Abans de res i de continuar em vull disculpar, perquè els MIR no cobren vint mil euros al mes, cobren vint mil euros l'any, però se me n'ha anat la pinça i, en tot cas... Però sí, els hi farem fer, els considerem personal essencial i els hi paguem vint mil euros l'any. Per tant, rectifico i aquí ho dic.

Miri, el sindicat de metges demana un seguit de coses, que podem estar d'acord o no, podem... Hi han moltes coses en què divergeixo amb ells, igual que divergeixo amb altres forces polítiques i ho puc debatre. Però el que és cert és que potser no és la taula sindical, però reclamar la retenció del talent, les millores assistencials i tot allò que reverteix en la qualitat assistencial del que reben els nostres ciutadans i ciu-

tadanes, crec que val la pena tenir-ho en compte. I és veritat, el conveni del Siscat està; està bé, és un conveni en termes laborals. Jo crec que estem en una discussió sobre un model sanitari i un model d'assistència que s'adapti a lo que estem aquí.

Miri, reclamacions a l'Estat, l'hi podem fer el llistat, i possiblement ho compartiríem, perquè jo, alguna vegada que m'ho demanen a les bilaterals, poso coses d'aquestes, eh? Però també, abans de demanar, hi ha una capacitat de decisió important que té la Generalitat de Catalunya. Per tant, escolti'm, d'acord a demanar, però executin les seves responsabilitats i gestionin bé, perquè molts recursos, a vegades, com deien, no són moltes millores. Jo també li puc fer un llistat de centres que s'han ampliat i no tenen personal, de promeses que s'han incomplert o de zones de Catalunya que no tenen en aquest moment atenció sanitària. Jo crec que també hem de tenir les coses clares.

Miri, vostè ha parlat de la negociació pressupostària. És clar, és veritat, vam presentar uns papers, vostès uns altres, hi hem anat, hem vingut i, de cop i volta, me'ls veig a la televisió. Ja no sé si són els meus, els seus, els dels comuns... Més aviat creia que eren els meus, però que algú els venia.

I aprofitant que tinc l'ús de la paraula, tinc una edat i una experiència i em permetré donar-li un consell, estrictament..., bé. En tota negociació, i també en la pressupostària, hi han uns principis: diàleg obert i franc, lleialtat respecte a l'altre i assumpció de responsabilitats. Hi han uns límits que no s'han de traspasar mai: amenaçar, desprestigiar el contrari, pressionar, donar-ho tot per fet, no negociar i buscar adhesions i, sobretot, no sentir-se mai responsable de res.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Per a la rèplica, té la paraula el senyor Manel Balcells Díaz, conseller de Salut.

El conseller de Salut

Bé, moltes gràcies. Celebro que consideri el conveni del Siscat com un bon conveni, eh?, perquè ho és, en tot cas, i que millora substancialment moltes condicions i que és una aposta important.

Els MIR –ja m'ho ha dit diverses vegades– són metges en formació que..., en tot cas, aprofito per dir aquí que millorarem les seves hores de guàrdia, cosa que no havia estat observada fins ara, i que ho millorarem, i que, en fi, com a metges en formació, el seu nivell remuneratiu no és molt alt. No és aquesta la quantitat exacta que cobren –cobren més i ara no entrarem en aquests detalls–, però també tenen guàrdies obligades que han de fer per a la seva formació. És a dir, segurament poden millorar més el seu nivell retributiu, però són metges en formació que després entraran en el mercat laboral quan estiguin formats, no?

Jo crec que hem d'avançar en un altre tema dels que ha comentat, que és la desburocratització. Aquest és un tema clau que, sobretot a la primària, hi entrem, hi entrarem i tindrem oportunitat de veure de quina manera. Està clar que tenim identificades totes les zones de Catalunya on hi han mancances. Tenim problemes d'especialitats i d'ancoratge de professionals a diversos llocs. És a dir, són problemes múltiples, diversos, però que tots tenen una bona solució, sobretot si tenim un pressupost.

Tenen una oportunitat, independentment de com s'hagi portat la negociació..., que segurament podem divergir, o divergim de quina és l'estratègia o quina no ha de ser. La realitat és que hi ha l'oportunitat, enguany, de tenir un pressupost que incrementa en 1.285 milions de sortida el pressupost de Salut, que és un pressupost expansiu, és l'increment que hi pot haver en el pressupost de Salut més important en els darrers anys i que ens pot permetre abordar, en gran mesura, totes aquestes millores i aquests canvis que necessita el nostre sistema, no tan sols per als professionals, sinó també per a les estructures necessàries per fer-ho i, sobretot, cara a mi-

llorar l'atenció dels ciutadans, que en molts aspectes –ja ho he dit moltes vegades– és francament millorable i hem d'entrar ràpidament en aquests plans d'accessibilitat i en aquests plans de millora que són necessaris.

Per tant, tenen vostès una oportunitat, aprofitin-la, treballem després conjuntament. I ja li dic que sí, que el pacte nacional de salut..., un cop passats tots aquests dies més turbulents, ens hi posem a treballar conjuntament per travar ben bé quins són els canvis que s'han de produir per millorar el conjunt de l'assistència sanitària i social al nostre país.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, conseller.

Interpel·lació al Govern sobre la decadència del sistema sanitari

300-00278/13

El tretzè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la decadència del sistema sanitari; presentada pel Grup Parlamentari VOX. Per exposar-la, té la paraula la diputada María Elisa García Fuster.

María Elisa García Fuster

Gracias, señora vicepresidenta. Señor consejero, ¿conoce usted el efecto de Dunning-Kruger? Dunning y Kruger fueron dos psicólogos que postularon que unas personas con falta de competencia para un determinado trabajo sacan conclusiones erróneas y toman malas decisiones, pero no cometen grandes errores, dada la baja responsabilidad en la actividad laboral que desarrollan. ¿Con qué problema nos encontramos con usted? Pues que, siendo un claro ejemplo de este efecto, ahora es usted el consejero de sanidad. Y, pese a acarrear importantes carencias como gestor sanitario, le han otorgado una gran responsabilidad. Lamentablemente, ha demostrado no estar a la altura, y esto sí está teniendo terribles consecuencias para todos los catalanes.

Ha demostrado su falta de conocimiento para hacer un diagnóstico correcto de la actual situación de la sanidad pública catalana. Tuvo el gran desacierto de salir a este atril y decir frente a todo el arco parlamentario –y cito literalmente–: «Yo me pregunto: “¿Es verdad que hacen falta tantos médicos? ¿Es verdad que hacen falta tantas enfermeras?” Planteémonoslo. Tenemos que ser capaces de invertir los roles.» Mire, enero del 2023: «El hospital satélite del Moisès Broggi está vacío por falta de personal.» Mientras este hospital está vacío, ese mismo día podemos leer otra noticia: «Urgencias saturadas en el Hospital Moisès Broggi: una enfermera para 22 pacientes.» Septiembre del 2022: «La falta de médicos y las jubilaciones amenazan la atención primaria en Cataluña.» Julio del 2022: «Por qué faltan médicos y enfermeras en Cataluña.» Podría seguir así toda la intervención, porque, verá, faltan médicos y faltan enfermeros se mire por donde se mire. Y la solución no es que unos hagan el trabajo de otros. Diagnóstico incorrecto, señor consejero.

Hablemos también de la falta de medidas de su departamento para dar respuesta a los 800.000 catalanes que están en lista de espera médica, quirúrgica o de prueba complementaria. Hablemos de esas 183.501 personas que hoy están pendientes de realizarse una cirugía en la sanidad pública catalana –18.000 personas más que en septiembre del 2022– y de los 151 días de media que tiene que esperar cualquier catalán para operarse. Las cifras son escalofrantes: 40.964 pacientes esperando en traumatología, de los cuales 2.685 son abuelitos que esperan 117 días, o lo que es lo mismo, cuatro meses, para una prótesis de cadera; 32.196 personas para operarse en cirugía general, y una media de 154 días de espera, que suponen más de cinco meses; 31.175 para «oftalmología», o urología, 14.057 pacientes y una espera de medio año.

Pero, mire, señor consejero, en estas listas de espera hay algunas que son especialmente escandalosas, porque corresponden a patologías donde cada minuto corre en contra de la vida del paciente. Por ejemplo, los pacientes oncológicos: 2.083 personas con cáncer tienen que esperar una media de veintiún días, un mes, para poder ser operados; o los dos meses que están esperando las 3.815 mujeres que tienen que hacerse una mamografía; o los tres meses y medio que tienen que esperar los 16.682 catalanes pendientes de hacerse una colonoscopia para saber si tienen cáncer de colon o no. Desconoce las medidas que se deben aplicar para reducir las listas de espera, y esto se traduce en un desconocimiento del tratamiento, con el consiguiente perjuicio para el paciente.

Y, por último, podemos hablar de su falta de interés por la situación del personal sanitario; dejadez que nos ha llevado a una terrible huelga médica a la que se han sumado el resto de los profesionales sanitarios –allá abajo tiene enfermería. Una huelga que lleva más de dos meses anunciándose sin que usted haya sido capaz de preocuparse ni lo más mínimo por la situación de los profesionales, por la sobrecarga asistencial, por el colapso hospitalario, por las lamentables condiciones laborales en las que se encuentran los sanitarios desde hace años y que se han agravado en los últimos meses. No sé si es consciente de que el perjuicio no es solamente para los médicos y para el resto del personal sanitario; el perjuicio es para todos los catalanes, señor Balcells.

Verá, durante estos meses se sucedían las noticias del desplome de los servicios de urgencias. En noviembre del 2022 se hablaba de que las urgencias hospitalarias estaban colapsadas y que los pacientes debían esperar más de doce horas para ser atendidos. Solo un mes después, el Hospital del Mar alertaba de que había pacientes que pasaban más de cien horas en urgencias esperando una cama de hospitalización. En enero del 2023, la situación límite llevó a hablar de brutal colapso, y determinados medios de comunicación y usuarios en redes sociales denunciaban la existencia de colas de pacientes encamados en el Hospital Clínic. Ese mismo mes, el Hospital de Martorell hizo público un comunicado en el que lamentaban las condiciones precarias en las que se encontraba el personal sanitario. En la misma línea, los trabajadores de Bellvitge, de Valle Hebrón denunciaron la precariedad laboral. Esta situación se traduce en mala calidad asistencial, con mayor posibilidad de errores médicos, incluso de identificación; se traduce en un aumento exponencial de agresiones a sanitarios, que aumentaron un ciento veintiséis por ciento, consecuencia, principalmente, de la crispación de pacientes y familiares en los servicios de urgencia, y, sobre todo, se traduce en un sentimiento de abandono, de hastío, de tristeza y desmotivación de los médicos y del resto del personal sanitario, que ven cómo no les importan a nadie y cómo la falta de interés del consejero de Salud les impide hacer su trabajo como deberían.

¿Qué pensaba usted cuando leía todas estas noticias? ¿Qué pensaba cuando los sindicatos médicos y las plataformas de defensa de médicos y enfermeros le hacían llegar su preocupación, sus quejas, sus necesidades? Pues no sé qué pensaría; lo que sí sé es lo que hizo: nada. Ni siquiera se reunió con ellos hasta el pasado día 16 de enero. Total falta de interés por lo que es el esqueleto del sistema sanitario público: sus trabajadores. Se ha limitado a ver cómo se desmoronaba. La evolución del problema ha sido desastrosa, y usted ha permanecido dos meses, como le reclaman los sindicatos, mirando hacia otro lado.

A su nefasta gestión se suma la falta de recursos, la falta de inversión. Verá, según los indicadores de progreso y bienestar de la Cámara de Comercio de Barcelona, actualizados en diciembre del 2022, Cataluña presenta un déficit en sanidad de 5.450 millones de euros, que equivale a la mitad del presupuesto en salud para todo el 2022. O, dicho de otra forma, el gasto que hace la Generalitat por habitante en salud es de 2.263 euros, un treinta y dos por ciento menos de lo que correspondería, que deberían ser 2.978 euros. Cinco mil cuatrocientos cincuenta millones de euros,

señor consejero, de los que la Generalitat dispone, pero que decide invertir en ideología y en colocar a sus colegas de partido.

Un ejemplo: Cataluña gasta anualmente 216 millones de euros en altos cargos; el resto de las comunidades autónomas dedican a esto una media de 47 millones de euros. Gastan ustedes 170 millones de euros más en altos cargos que la media española, 170 millones con los que podríamos abrir 42 ambulatorios nuevos o poner 28.333 prótesis de cadera, o podríamos operar a 2.473 pacientes con cáncer. Otro ejemplo: Diplocat, 2 millones con los que podrían poner 573 prótesis de rodilla a los 5.673 catalanes que llevan cuatro meses y medio esperando. Con los 3 millones que gastan en nanosatélites podrían contratar cincuenta médicos de familia más para reabrir las decenas de centros de atención primaria que permanecen cerrados desde la pandemia.

En resumen, desconoce el diagnóstico de la situación, no tiene ni idea de los pasos que hay que seguir para ofrecer un tratamiento correcto y le da igual la evolución del problema. El sistema catalán de salud se desintegra, y usted ni sabe ni quiere evitarlo. Esta consejería le va muy grande. En fin, la evidencia se come sus argumentos y sus políticas sanitarias, así que le haré una sola pregunta: ¿Qué plan tiene el Departamento de Salud para el próximo año? Enumere las medidas concretas y la manera de llevarlas a cabo, sin divagar.

Muchas gracias.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Per a la resposta, té la paraula el senyor Manel Balcells Díaz, conseller de Salut.

El conseller de Salut

Sí; moltes gràcies, vicepresidenta. Diputada, una cosa que tenen vostès, els del seu grup, és que no em sorprenen mai, diguéssim, eh? És a dir, les seves intervencions són previsible. I lo que trobo que sobra és la desqualificació personal; això no calia, no cal. Ja m'imagino que no li caic bé, però, en fi, posar-se en si no estic preparat, si no... En fi, li podria explicar el meu currículum; no cal. Em podria justificar; no cal. Em sembla que no és de rebut.

En qualsevol cas, vostè diu: «És incapaç de fer un diagnòstic.» La situació està molt diagnosticada. I també hi ha una qüestió de principis: vostès són dels que voldrien que aquesta cambra desaparegués, que les competències de salut es tornessin a centralitzar. Hi ha alguna autonomia de l'Estat que ha demanat de no tenir competències, no? Però nosaltres, no.

Nosaltres el que demanem és tenir les competències plenes i tenir totes les competències per poder gestionar el nostre sistema de salut, que és un sistema de salut que té mancances –i podem entrar-hi– i és millorable en molts aspectes, però és un sistema de salut que, entre altres coses, garanteix la interrupció voluntària de l'embaràs a tot el territori. En aquest sentit, jo he de dir amb alegria que, per exemple, al Pirineu ja tenim interrupció de l'embaràs farmacològica i quirúrgica en centres on no n'hi havia fins ara i que a l'Hospital de la Seu, per exemple, els podrà fer, per a tranquil·litat de totes les dones de la zona, no?

Vull dir, amb unes polítiques, a més a més, d'excel·lència al voltant de coses com el Centre de Teràpies Avançades de Catalunya, que en som pioners i que som els referents al sud d'Europa; o que, com vam presentar l'altre dia, en temes de trasplantaments, doncs, Catalunya és un excel·lent exemple arreu de l'Estat i comparativament amb els països més avançats d'Europa, o que som els referents en biomedicina, o que tenim un nivell sanitari d'excel·lència en patologies greus i en trasplantaments i en temes oncològics.

També és veritat que hi ha situacions tenses, és clar que sí, i que hi ha situacions millorables, i que hi ha cansament dels professionals, i que sortim d'una pandèmia, i que estem i som fruit d'un infrafinançament des de fa molt de temps i que ens mereixerien més per poder gestionar millor i poder tenir millor assistència.

Però nosaltres, i no s'enganyi, tenim un model sanitari que defensem, i creiem que, a més a més, s'ha de transformar del model que fins ara estàvem vivint una mica tots plegats, de pensar que el model sanitari català era un model que venia de la llei orgànica, de la LOSC, i que, a més a més, tenia la llei d'ordenació sanitària que l'estava regulant, i que... Els temps han canviat, de manera que les necessitats són superiors, de manera que hem de ser capaços de donar un altre model assistencial i hem de ser capaços de corregir les coses que jo m'he trobat i que són llistes d'espera grans, que és accessibilitat difícil a la primària i amb una atenció gran a nivell dels professionals, segurament perquè no hi ha hagut planificació des de fa molts anys per a les necessitats que hi devia haver.

Però jo ho vaig dir i insisteixo que hem de canviar el model assistencial, de tal manera que hem de ser capaços de trobar nous perfils professionals..., que els hem incorporat a l'atenció primària, entre altres coses, però nous rols dels professionals, per ser capaços de fer amb els que tenim una millor assistència, hem de ser capaços de millorar les condicions laborals dels professionals –i, en aquest sentit, el conveni Siscat n'és un exemple i el conveni de l'ICS ho serà també–, perquè hem d'anar restituint lo que històricament ha estat un cert maltractament als professionals.

En els pressupostos que tenim en cartera hi ha moltes probabilitats de poder millorar això. I en realitat, en fi, digui el que digui vostè i el seu grup, nosaltres tirarem endavant amb les reformes que creiem que són necessàries per donar resposta des d'un punt de vista de sistema sanitari públic, de qualitat i finançat pels impostos, no?, perquè millori la salut de la població.

És que hi ha hagut una interpellació abans que, en fi, per a tots vostès, tots els diputats i diputades, igual és *cansino* de tornar-ho a explicar, perquè està clar que en aquests tres mesos –des de que jo estic al càrrec, que vostè considera que no he fet gran cosa–, doncs, el balanç de les coses que s'han fet no està malament. I, en aquest sentit, crec que ens permeten afrontar el present i el futur amb unes certes millors garanties de com fins ara.

Però, en tot cas, hi ha molta feina a fer, una feina en què estic segur que no els hi trobarem, a vostès, ni en el pacte nacional ni en cap tipus d'acord. Estic segur que sempre els trobem en contra i, a més a més, amb desqualificacions i fins i tot a vegades amb un cert maltractament personal, però que segurament és una mica el que toca i el que estem disposats a assumir quan assumeixes un càrrec com aquest.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Per a la rèplica, té la paraula la diputada María Elisa García Fuster.

María Elisa García Fuster

Gracias, señora vicepresidenta. Señor consejero, llamarle mal gestor sanitario no es una descalificación personal, es una obviedad que se traduce de su trabajo. Una descalificación personal es decir que no responde usted a un grupo parlamentario porque es antidemocrático, como hizo en la comisión de sanidad. (*Aplaudiments.*)

Se ha limitado usted a hablar de lo bien que ha hecho las cosas y la verdad es que, para ser tan previsibles nuestras intervenciones, ha tenido una intervención usted bastante pobre, con grandes frases grandilocuentes y vacías. Pero, verás, no nos ha apuntado ni una sola medida concreta, ni una sola directriz de su plan de salud.

Mire, ¿sabe cuánto cuesta una cirugía de corazón, por ejemplo, una cirugía de válvula cardíaca? Según un estudio publicado en la *Gaceta Sanitaria* en diciembre del 2019, que analizaba la distribución del gasto sanitario según el ámbito asistencial y las características de los pacientes de Cataluña, esta cirugía cuesta entre 65.000 y 180.000 euros. ¿Sabe cuánta gente hay en lista de espera para esta cirugía de corazón? Ciento ochenta y cuatro personas. Con los más de 2 millones de euros que paga usted anualmente a altos cargos del Hospital del Mar podría usted hacer treinta y dos de estas cirugías este mismo año. Ahí tiene una medida concreta.

Le voy a dar otra. ¿Sabe cuánto cuesta un médico de atención primaria sin guardias, de media? Cuarenta y tres mil seiscientos euros. ¿Sabe cuántos médicos podría contratar usted con los 12.000 millones y medio de euros que gastan en el Instituto Ramon Llull, que se dedica a fomentar el catalán en el extranjero? Doscientos ochenta y cinco médicos de familia.

Y le voy a dar otra más. ¿Sabe cuánto cuesta una cirugía de cataratas? Mil seiscientos noventa euros. ¿Sabe cuánta gente hay en lista de espera para esta cirugía? Veintitrés mil cuatrocientas veinticuatro personas. Con los 2 millones con siete de euros recibidos durante los últimos años por la entidad Plataforma por la Lengua, dedicada al adoctrinamiento lingüístico, podría usted haber operado a 1.597 catalanes. Ahí tiene usted otra medida concreta.

Súmele, usted... (*Aplaudiments.*) Súmele, usted, lo despilfarrado en los programas Parla.cat o en los talleres de sensibilización lingüística o en los cursos de acogida lingüística, todo ello para promocionar el catalán en el ámbito sanitario. O lo empleado en el programa piloto del comisario lingüístico, cuyo cometido es vigilar que los profesionales de la salud hablemos catalán. Pues vera, con esos millones y millones despilfarrados, usted podría haber reducido a la mitad la lista de espera de cataratas. Otra medida más concreta que usted podría haber tomado.

Y esto, señor consejero, enlaza con el siguiente tema. ¿Sabe usted cuántos médicos perdió Cataluña tras la pandemia? Trescientos dieciocho médicos. Pero es que en los últimos cinco años Cataluña ha perdido 1.663 médicos. Y esto es consecuencia de la dejadez del Govern, de los lamentables sueldos –porque ustedes ya hemos visto en lo que se dedican a gastar–, de la sobrecarga asistencial, de la falta de formación continuada y de la exigencia del catalán para la obtención de una plaza.

Pero es que ahora, no contentos con eso y viendo que los profesionales salen huyendo de Cataluña, su última ocurrencia es instaurar un programa de vigilancia lingüística en los hospitales al más puro estilo de la Gestapo.

Señor consejero, sus políticas sanitarias, en los tres meses que lleva, están reduciendo a cenizas el sistema público de salud. Dimita; dimita y deje paso a un gestor sanitario cuya prioridad no sea el gasto ideológico o colocar a colegas con carnet de partido.

Mire, en VOX lo tenemos muy claro: o desgobierno separatista o sanidad y servicios. Los catalanes tienen que elegir, y tienen que hacerlo ya.

Muchas gracias.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Per a la rèplica, té la paraula el senyor Manel Balcells Díaz, conseller de Salut.

El conseller de Salut

Si; gràcies, vicepresidenta. Em consta de que a VOX tenen les coses clares, eh? Vull dir que..., això sí, que parlen clar i se'ls entén. I espero que mai mai mai governin, ni aquí ni enlloc. Això és un desig personal, eh? (*Aplaudiments.*)

Miri, no m'allargaré, perquè no s'ho mereix, perquè diu moltes barbaritats i diu molta demagògia. En tot cas, a la comissió parlamentària si que tindrè opció i oportunitat aviat d'explicar els diversos plans que ens mouran a partir d'ara sobre la primària, el pla d'accessibilitat, el pla de professionals, un cop..., bé, tancant-se el conveni de l'ICS i el conveni del Siscat, que donaran un impuls molt important a tot el sistema i a les condicions de tots els professionals del sistema, que s'ho mereixen, no?

Només un apunt, eh?, pel que fa al finançament; és a dir, dos punts més del PIB des de l'Estat, no demano més, 5.000 milionets d'euros. Que ja els hi puc dir d'on els poden treure, eh? Vull dir, els poden treure de l'exèrcit, els poden treure de política exterior. D'allà on vulguin. Podem suggerir idees. Finançament adequat: em donen 5.000 milions d'euros i anirem bé. Ara anem com podem, no?, però anirem bé –anirem bé– i els utilitzarem bé i els utilitzarem per millorar l'atenció de la gent.

I les llistes d'espera, doncs, dependrà també dels professionals, perquè és que també poc els podem treure de sota les pedres, i formar professionals són anys. I que fugen. Un cop mirat i debatut, també se'n van tants i en venen molts de fora. I la problemàtica és una mica més complexa i una mica més complicada que la que vostè planteja.

Un bon finançament ens ajudaria, un bon pacte nacional per a la salut per a tots els partits de base democràtica també. I això nosaltres ho impulsarem, i els que se sentin cridats allà estaran. Per tant, tenim molta feina a fer i la farem.

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

El catorzè punt de l'ordre del dia és la interpellació al Govern sobre la seguretat al complex petroquímic; presentada pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar.

Interpel·lació al Govern sobre la seguretat al complex petroquímic

300-00275/13

I per exposar-la té la paraula la diputada Laia Estrada Cañón.

Laia Estrada Cañón

Gràcies, presidenta. El complex petroquímic del Camp de Tarragona és el més gran del sud d'Europa. Es divideix en dos polígons: el nord i el sud. Està format per més d'una trentena d'empreses que produeixen 20 milions de tones de més de cent productes químics. D'allà prové el cinquanta per cent de la producció química de Catalunya, el vint-i-cinc per cent de la de tot l'Estat espanyol. I representa el sis per cent del producte interior brut de l'Estat espanyol. I, a més a més, la xifra de negoci del sector químic el 2021 es va situar en més de 77.000 milions d'euros.

Quant a la generació d'ocupació, sempre segons l'AEQT, per descomptat, parlàrem de 5.500 llocs de treball directes, 5.500 llocs de treball indirecte i 35.000 llocs de treball induïts. Això és el que s'acostuma a explicar quan es parla del complex petroquímic, però hi ha altres qüestions que són igual d'importantes, o més.

Per començar, si gratem en els orígens del complex petroquímic, ens trobarem de ple amb un dels pocs casos de corrupció franquista que va acabar als jutjats i amb un alcalde franquista condemnat. La corrupció, per tant, tinguem-ho clar, és el que va permetre a les químiques trinxar les nostres comarques. Hi ha qui pensa que Tarragona sempre ha estat com l'escenari de *Blade Runner*; però no. Com explicava el company Xavier Joanpere quan fèiem la presentació de la campanya de l'esquerra independentista contra l'ofensiva del ciment, en ple auge de l'especulació urbanística, els barris tarragonins de ponent, on se situa el polígon sud, tenen noms preciosos: Campclar, Riu Clar, Bonavista. I tenen aquests noms amb referència al que hi havia allà quan es van aixecar.

Ara no queda camp, pràcticament no tenim riu i no tenim cap mena de vista. I és que la petroquímica, juntament amb les nuclears, les centrals tèrmiques, els embassaments i el turisme de sol i platja, és el resultat de la política «desarrollista» franquista, que va ser posteriorment perpetuada per un autonomisme que no ha volgut construir un altre model de país durant tots els anys de la «sociovergència» o, posteriorment, amb tripartits suposadament d'esquerres o amb suposats governs independentistes. I des que es va construir, malgrat el seu impacte econòmic i malgrat formar part de forma claríssima d'un model de país determinat, el centralisme barceloní l'ha tractat com si fos un tema de la gent d'allà baix. I el que és més greu: els costos i els perills que ha comportat i que comporta per a la gent del territori s'han minimitzat, en part pels llocs de treball que genera, però sobretot gràcies a la gran tasca propagandística que desplega el complex, que va des del finançament d'activi-

tats lúdiques, socials i fins i tot mediambientals, fins a publireportatges que sovintegen als principals mitjans de comunicació locals i territorials.

I la realitat és que és perversament habitual que la població del Camp de Tarragona, quan apreciem que les fumarades adquireixen una mida grotesca, ens preocupem al voltant de la causa i del contingut de les emissions, i fem bullir les xarxes socials durant tot el dia amb imatges que captem a tots els punts del Camp de Tarragona, des dels quals podem presenciar l'espectacle. I també es perversament habitual que les persones que treballen al precaritzat i privatitzat Centre d'Emergències de Catalunya –potser vostès han oblidat la necessitat d'internalitzar-lo, nosaltres no– mirin de donar un missatge de calma per calmar l'angoixada població.

La necessitat d'esclarir què respirem al Camp de Tarragona, mitjançant un estudi exhaustiu que contempli tots els contaminants, és un reclam que s'ha fet palès no només en manifestacions, sinó fins i tot als plens de diferents ajuntaments i també aquí al Parlament. I, de fet, fa molts anys que la plataforma Cel Net va fer possible un estudi independent de la qualitat de l'aire, que va evidenciar uns resultats realment esfereïdors, perquè hi havia tota mena de contaminants que ningú tenia clar que s'estaven emetent i que, a part de ser tòxics, eren cancerígens.

En aquell moment, les diferents administracions públiques, en comptes de possibilitar que aquell estudi que s'havia fet al polígon nord es dugués a terme al polígon sud i que aquesta fiscalització es fes de manera permanent, que seria el més lògic si es pensés en pro de la salut de la població, el que van fer va ser tot el possible per marejar la perdiu, passar-se la responsabilitat unes a les altres, i van acabar fent allò que es fa quan no es vol fer res, que és crear la taula «D», en aquest cas la Taula de la Qualitat de l'Aire. I el cas és que la població s'escandalitza en veure el plomall de les fumarades quan tinta de negre el cel, la població s'escandalitza quan hi han episodis d'emissions que generen males olors, i el problema gros el tenim amb les constants emissions de substàncies que ni fan pudor ni tampoc es veuen, tot allò que respira la població cada dia sense que en sigui conscient, perquè les autoritats competents no ho volen estudiar o, pitjor, no en volen informar.

I el resultat és que la gent del Camp no només hem normalitzat les fumarades, les males olors, la contaminació lumínica, les cada cop més freqüents al·lèrgies o malalties respiratòries en la canalla, sinó que fins i tot ens hem habituat a assabentar-nos de forma més o menys fortuïta que s'ha produït alguna fuga –accidental, per descomptat– i ho acceptem amb resignació. I aquesta perversa banalització no hauria estat possible en absolut sense el paper imprescindible que ha desenvolupat l'Administració pública durant anys, i concretament la Generalitat, assegurant que es desenvolupa un control exhaustiu que mai no ha existit, i fiant el silenci, la connivència, l'opacitat i la impunitat que envolta el risc químic.

I, en general, durant tot aquest temps, sembla que la població havia acceptat aquesta opacitat, que fins i tot podríem dir que estalvia una realitat que molta gent considera impossible de canviar, fins que aquesta realitat cau amb tot el seu pes o s'eleva en forma d'explosió que tenyeix tot el cel de taronja, generant el pànic, enmig de la desinformació i la desconfiança absoluta vers les empreses i les administracions. I en aquests fatídics moments, tota la mentida queda al descobert: protocols d'emergència que no funcionen, seguretat a les químiques que deixa moltíssim a desitjar i, a més, per molt que hi hagi testimonis d'afectacions respiratòries, es continua dient a la població que no hi ha cap perill.

I em refereixo, certament, a l'explosió que va tenir lloc el 14 de gener del 2020 a Iqoxe. La majoria de la gent del Camp de Tarragona tenim gravat a la retina què fèiem, on érem i com vam viure aquella explosió, la qual, malauradament, no es pot entendre ni com un fet aïllat ni com un fet anecdòtic. Com denunciaven els treballadors i treballadores de la petroquímica a les portes de l'AEQT l'endemà de l'explosió, aquesta s'ha d'entendre com el resultat, com la conseqüència de l'únic objectiu que

tenen les empreses: l'obtenció de la major taxa de beneficis possibles a costa del que calgui.

I precisament aquesta política empresarial queda recollida a la peça principal de la investigació judicial que se'n va derivar; vostès saben que n'hi han tres, i en les tres la CUP hi estem personades. L'estalvi en personal, en el compliment de les mesures de seguretat, en la inversió de les infraestructures, no són res més que vies per incrementar els guanys. I ho fan totes les empreses perquè les administracions, i concretament la Generalitat, els ho permet, tant per acció com per omissió. I ja saben vostès que en el sistema capitalista la normativa que ha de regular l'activitat industrial precisament està feta per protegir les empreses, serveix per limitar la seva responsabilitat i per garantir la seva rendibilitat.

I és evident que la indústria petroquímica del Camp de Tarragona genera molts llocs de treball, ja ho sabem, però també té un risc i un impacte permanent sobre la nostra salut i la del medi ambient. I a hores d'ara continuem ignorant el seu abast real, perquè no s'ha volgut fer cap estudi epidemiològic, malgrat totes les reivindicacions no només d'entitats, sinó fins i tot de departaments tan importants com el de Toxicologia de la URV, que pertany a la Facultat de Medicina.

Conseller Torrent, quan va tenir lloc l'explosió d'Iqoxe, semblava que per fi érem davant d'un punt d'inflexió, i el seu partit era al Govern llavors i ho és ara. Què se n'ha fet de totes les conclusions, de totes les bones intencions expressades després d'aquella fatídica explosió?

La plataforma Cel Net justament ahir feia pública una nova campanya —«Tu també ho respires»—, en la que constaten el mateix que nosaltres. Fa tres anys de l'accident i no ha canviat res. «L'accident d'Iqoxe» —diuen— «i els posteriors que han tingut lloc fins avui han demostrat que no existeixen les eines per detectar ni accidents ni comunicar-los degudament.» Han demostrat que la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica mostra deficiències en la infraestructura i que no es detecten substàncies com, per exemple, l'òxid d'etilè, producte que es fabricava al reactor que va explotar a Iqoxe, que és cancerigen i que, a més a més, és estratègic per a tot el sector químic. Però és que tampoc no es detecten o no es controlen degudament el benzè, l'1,3-butadiè o la nafta.

La CUP som conscients que estem tocant moltes coses, conseller Torrent, que la interpellació li podríem haver fet també a la consellera Jordà amb relació a totes les deficiències en el control ambiental, al conseller Balcells pel que té a veure amb les afectacions sobre la salut, o al conseller Elena pel que fa a la gestió de les emergències. Però ens adrecem a vostè. Per què? Perquè nosaltres considerem que la qüestió central aquí és entendre el complex petroquímic com un dels principals pols industrials i econòmics no només del Camp de Tarragona, sinó de tot el país, i que cal entendre quin és el seu encaix en un model de país que posem al servei de la gent, de les persones, de la població i no de les elits econòmiques i extractives.

I, per tant, portem el complex petroquímic del Camp de Tarragona aquí, a debatre al Ple, perquè pensem que cal garantir-hi la seguretat, per descomptat, però que alhora necessitem debatre quin és el model de desenvolupament econòmic que volem al Camp de Tarragona i al Principat.

La vicepresidenta segona

Conseller, té la paraula. Endavant.

El conseller d'Empresa i Treball (Roger Torrent i Ramió)

Gràcies, vicepresidenta. Gràcies, diputada. Deia ara a la seva part final de la intervenció que cal entendre el pol petroquímic de Tarragona com un pol industrial important, òbviament, des d'un punt de vista de sector per al conjunt del país i jo diria per al sud d'Europa, per al conjunt del continent. No només s'ha d'entendre així, sinó que efectivament ho és; és un dels principals motors econòmics del país, perquè, de fet, també ho és el sector químic, que després del sector alimentari és el se-

gon sector industrial més important del país pel que fa al valor afegit brut, pel que fa a la generació de llocs de treball i pel que fa també a les exportacions. Per tant, és un element claríssimament de generació de prosperitat compartida, que al final és l'objectiu que ens plantejem en la transformació del model productiu en el qual estem immersos en aquests moments.

Aquest és el present del sector químic al nostre país i, en particular, del pol petroquímic de Tarragona. Per tant, això és el que avui explica una part important de la nostra estructura econòmica, però també ho farà en el futur. I en aquesta voluntat o en aquesta intenció de transformació del model productiu del país, òbviament, el pol petroquímic, el sector petroquímic té també aquí un rol important, particularment, per exemple, en l'àmbit de la generació de l'hidrogen verd. Perquè aquí hi ha un recorregut important a fer que haurem de saber recórrer en els propers anys i a partir del qual ja estem treballant aquestes aliances publicoprivades en el territori, en aquest cas a l'àmbit de Tarragona, precisament per posicionar-nos de manera competitiva en aquest sentit.

Això és el que avui d'alguna manera representa el sector químic i el pol petroquímic al conjunt del nostre país. I efectivament, com deia vostè, el passat 14 de gener del 2020 es produeix l'accident d'Iqoxe, que marca, efectivament, un punt a partir del qual som conscients de com hem de redoblar els esforços des d'un punt de vista de la seguretat, des d'un punt de vista del control industrial de determinades activitats al nostre país.

L'accident d'Iqoxe, efectivament, genera unes obligacions afegides a l'Administració pública, però també al sector privat, a les empreses. Obliga, per tant, el sector químic i les administracions públiques, a totes –òbviament, també el Govern de la Generalitat–, a un replantejament en matèria de seguretat industrial, i al mateix temps també a un replantejament respecte a la gestió de les emergències que se'n deriven.

Hi hem treballat, en aquest sentit, des de llavors; hi vam treballar a partir de l'accident, hi hem continuat treballant durant aquesta legislatura. I ho hem fet de manera transversal a diferents departaments. Vostè deia: «Li preguntem al Departament d'Empresa i Treball, però ho podríem haver fet al Departament d'Interior o al Departament d'Acció Climàtica.» Efectivament, perquè estem treballant conjuntament en aquesta línia.

I jo avui el que vull fer és exposar justament quines són les passes, quines són les accions que hem fet en aquest sentit; en uns quants àmbits, alguns que pertocuen al perímetre d'actuació del Departament d'Empresa i Treball, però d'altres que són d'altres departaments, però que, com deia, també tenen aquesta visió transversal respecte a un sector clau de la nostra economia.

Començo, per tant, amb el que, des del Departament d'Empresa i Treball, hem desenvolupat en els últims mesos o, més ben dit, des del gener del 2020. I començo particularment en l'àmbit de la seguretat industrial. Què hem fet en aquest sentit? Aquí voldria fer una prevenció, d'entrada, una premissa que crec que cal tenir en consideració, que és el marc normatiu, el marc regulador en aquest sentit. Com saben perfectament, dintre del marc normatiu cal un canvi que permeti disposar de més registres, en aquest cas de registres remots, per monitorar l'activitat i, per tant, per generar còpies de seguretat d'aquests controls i, en cas de que es produeixi un accident, se'n puguin determinar les causes a través de l'accés a aquesta informació, cosa aquesta que correspon, com saben, a l'actualització de la directiva Seveso. Per tant, correspon a l'àmbit europeu la regulació en aquest aspecte.

I cal dir, en aquest sentit, que ja hi ha un grup de treball que no només assumeix les conclusions de l'accident d'Iqoxe, sinó d'altres que s'han produït a nivell europeu, justament per determinar la innovació d'aquesta reglamentació, perquè cal recordar que la primera versió de la directiva és de l'any 82 –ha avançat molt des de llavors–, la segona versió és del 96 –també hem avançat molt– i la darrera és del 2012, que,

per bé que només –podríem dir-ho així– són deu anys, òbviament, aquí hi ha hagut una evolució que s'ha de plasmar també en aquesta reglamentació, que, ho torno a dir, és responsabilitat a nivell europeu. No m'estic... No estic espolsant la responsabilitat que té el Govern de la Generalitat de Catalunya, però poso en context que, efectivament, hi ha aquí un marc normatiu a escala europea.

Per tant, feta aquesta apreciació, deia, intentava explicar quins són els passos que hem fet des d'un punt de vista de seguretat industrial. A banda de vetllar, òbviament, com ens correspon per aquest canvi normatiu a nivell europeu, també cal dir que posarem en marxa una formació especialitzada, a partir del proper setembre –per tant, aquest setembre vinent–, en matèria de seguretat química, que esdevingui un requisit indispensable per a poder exercir determinades responsabilitats en el si de les empreses químiques. Per tant, formació, d'entrada.

Però, també volem revisar la normativa catalana. Cal no només la revisió a nivell europeu, sinó també en el nostre àmbit. Per tant, volem revisar quin és el marc en el que ens movem aquí a Catalunya, precisament, doncs, per determinar si cal que si-guem capaços de fer els canvis per millorar-la. I, en aquest sentit, cal dir que estem finalitzant la tramitació d'un decret de desplegament de la Llei 9/2014, de la seguretat industrial dels establiments, les instal·lacions i els productes, justament per determinar quines millores podem introduir-hi.

També podem millorar la coordinació entre els departaments, certament –sempre hi ha camp per recórrer en aquest sentit–; entre tots els departaments que tenen competències directes o indirectes en aquest àmbit. I, en aquest sentit, fem reunions periòdiques. Per tant, coordinació constant entre els diferents departaments del Govern de la Generalitat de Catalunya per compartir informació, per compartir mirades i, sobretot, per posar, doncs, l'accent en aquells aspectes que en tots els recorreguts, en tots els protocols i en totes les actuacions puguin ser millorables.

D'altra banda, també ens correspon, òbviament, revisar en profunditat –i és el que estem fent– les polítiques de seguretat industrial i de salut laboral. I, en aquest sentit, no només hi ha una mirada des de l'Administració, sinó des del sector públic en relació amb el sector privat. I, per tant, hi han reunions i trobades de treball periòdiques amb l'AEQT; però no només amb l'AEQT, sinó amb Fedequim també, la federació empresarial catalana del sector químic, justament per analitzar els potencials de millora en matèria de seguretat industrial.

Per altra banda, també, i des d'un punt de vista d'aquesta relació entre el sector públic i el sector privat, treballem per la revisió en profunditat dels riscos inherents en cadascun dels productes i processos industrials de forma particular. Hi ha una mirada del conjunt del sector que ara esmentava, però també de forma particular en cada una de les empreses, justament per detectar elements que puguin ser més crítics. Això pel que fa a normativa, pel que fa a coordinació i, per tant, pel que fa a treball conjunt tant del sector públic amb el sector privat com dintre del perímetre de la Generalitat de Catalunya.

Però no només això hem incrementat o hem millorat en els últims temps, sinó que també –i aquesta és una altra vessant, òbviament– hem emfatitzat la capacitat inspectora per part del Departament d'Empresa i Treball i pel que fa específicament a la seguretat industrial. En aquest sentit, cal dir que hem fet..., que s'han fet més de cent cinquanta inspeccions en establiments afectats per la normativa d'accidents greus –això és a tot Catalunya, però particularment també al pol petroquímic–; que es fan més de cinc-centes inspeccions a emmagatzematges de productes químics en establiments no afectats per la normativa d'accidents greus –per tant, tota la cadena de valor; no només la producció, sinó tota la cadena de valor dels productes químics–, en aquest cas cinc-centes inspeccions, i que, per altra banda, s'han elaborat diferents guies tècniques per facilitar i detallar com es compleix o com cal complir específicament tota..., no només la normativa, sinó tots aquells avenços que hi anem introduint.

Això pel que fa a la inspecció i pel que fa a la seguretat industrial. Com ja li he dit, volia esmentar diferents àmbits en els quals estem treballant. Un, òbviament, és la seguretat industrial; l'altre és la inspecció de treball, que també correspon al Departament d'Empresa i Treball, la prevenció de riscos laborals i, finalment, l'àmbit de protecció civil, que aquest sí, depèn del Departament d'Interior, no del Departament d'Empresa, però també és clau.

De moment he parlat de seguretat industrial. Segur que a la segona intervenció tindrè temps per desplegar la resta de mesures d'accions que estem fent en aquest sentit.

Gràcies.

La vicepresidenta segona

Gràcies, conseller. Per a la rèplica, té la paraula la diputada Laia Estrada Cañón.

Laia Estrada Cañón

Conseller, vostè ha parlat de reunions que s'estan fent, de revisions que estan fent o que estan pendents de fer... Miri, el que es veu al territori és el que li deia abans. Tot just fa tres anys de l'explosió d'Iqoxe que es va endur la vida de tres persones. De veritat que moltes teníem l'esperança que aquell 14 de gener hagués representat un punt d'inflexió capaç de trencar amb la impunitat i l'opacitat regnant.

Posàvem en valor que s'hagués creat aquella comissió d'estudi del sector de la petroquímica, de la seguretat en el sector de la petroquímica. Recordo que diversos representants dels grups parlamentaris van fer afirmacions mostrant la seva preocupació i la seva predisposició perquè les coses canviessin. Carles Castillo, per exemple, llavors en representació del PSC, afirmava que només l'atzar havia evitat que les conseqüències fossin catastròfiques. La Teresa Pallarès, que precisament havia estat directora de l'AEQT, deia que no havíem d'oblidar tampoc que les conseqüències podrien haver estat molt pitjors. I la companya Raquel Sans fins i tot deia que la mort d'una persona aliena a la indústria suposava un canvi de paradigma.

I, per tant, de veritat que nosaltres teníem l'esperança que les coses canviessin, malgrat que no havíem de necessitar un cas com el d'Iqoxe perquè tothom entengués que les coses no s'estaven fent bé. I el que ens preguntem és: què més cal? Què més cal, perquè totes les conclusions que es van aprovar –de fet, la CUP ens vam abstenir perquè pensàvem que eren massa fluixes– no han servit absolutament per a res, no s'han implementat de forma tangible. Igual que segueixen vigents totes les reivindicacions que van signar més de cent cinquanta entitats al gener del 2020, sota el manifest «Som territori, la impunitat s'ha acabat».

La qualitat de l'aire segueix sent un tabú. Els controls de la qualitat ambiental segueixen sent un acudit que obvien bona part de les substàncies nocives per a la salut. Tenim l'exemple de la nafta, que va arribar l'olor fins i tot al Maresme, i quan diem «l'olor» vol dir que la substància i, per tant, les seves implicacions. Vostè parla de directives europees que no contemplen, doncs, totes aquestes substàncies. Però nosaltres podríem fer molt més: ens podríem equiparar a d'altres països que són molt més estrictes en matèria de control ambiental i de seguretat ambiental. I fixi's que la connivència amb el lobby químic és tan escandalosa que fins i tot la secretària d'Acció Climàtica va reproduir el discurs de la química fins al punt de mentir en una compareixença parlamentària.

Per tant, nosaltres pensem que les coses no han canviat, si més no amb l'envergadura que haurien d'haver canviat després d'una explosió com la d'Iqoxe. Si parlem de seguretat laboral, l'augment de la subcontractació li vull recordar que encara fa perillar més la seguretat dels treballadors i de la mateixa població.

I vostè parla de moltes inspeccions. Nosaltres el que li podem dir és que el control que es fa ni tan sols garanteix el compliment d'una regulació que ja de per si és laxa. Es continua infantilitzant la població amb relació a la gestió dels accidents o les fugites sota el pretext de no crear alarma, com va passar amb Iqoxe, o directament

se l'enganya quan no es garanteix una política de control estricte vers les mesures de seguretat laboral o d'emissions.

No han desenvolupat normatives més restrictives. Tampoc no han sol·licitat que ho faci qui en té les competències. Ja ha quedat clar que vostès no tenen cap mena d'intenció d'impulsar un xoc de legalitat com a part per fer avançar el nostre procés d'alliberament nacional. Tampoc no han fet la feina que depenia de vostès. Reitero que no han incrementat de manera substancial els controls en matèria ambiental ni laboral; no han impulsat estudis independents de la qualitat de l'aire; no han impulsat estudis epidemiològics, etcètera.

I per últim, si parlem del debat de desenvolupament econòmic, el debat sobre què és el que volem al Camp de Tarragona i al país, vostès han decidit per nosaltres que no hi ha canvi de model. Ens han explicat la seva aposta: és la vall de l'hidrogen des de la vessant industrial, que és el que hi ha darrere de tots els macroprojectes que estan trinxant el territori. I, per altra banda, l'altra gran aposta amb el turisme és el Hard Rock, si és que s'arriba a fer, perquè ja sabem que aquí la clau era vendre els terrenys de «la Caixa» i comprar-los amb diners públics.

Per tant, el seu plantejament és continuar venent el país i els seus recursos a les elits econòmiques. Pur continuisme de la política «desarrollista» franquista, aplicant-li, això sí, un *greenwashing* de manual.

Hi ha alternatives, conseller, tant per al Camp de Tarragona com per al país. La indústria pensem que no té per què ser sinònim d'atac al medi ambient, no té per què ser contrària a la sostenibilitat, però cal fer una aposta per un model industrial propi sota criteris de sobirania i que aposti fermament per indústries amb una petjada ecològica baixa i que, a més a més, es dediqui a protegir precisament el medi ambient.

És aquesta la política industrial que necessitem, la diversificada, la que compti amb participació de treballadores, la que sigui ecològica, la que sigui respectuosa socialment i fiscalment. I per tot això, perquè han passat tres anys des de l'explosió a Iqoxe i no ha canviat res, presentarem una moció al proper Ple que parli de la seguretat, però també de la possibilitat d'encetar un debat de desenvolupament econòmic al camp i al conjunt del país.

Gràcies.

La vicepresidenta segona

Gràcies, diputada. Per a la rèplica, té la paraula el conseller, senyor Roger Torrent i Ramió.

El conseller d'Empresa i Treball

Gràcies, vicepresidenta. Gràcies, diputada. Francament, no deixa de ser curiós que un grup parlamentari de nou diputats li digui al grup del Govern, sustentat per trenta-tres diputats al Parlament de Catalunya, que nosaltres hem decidit per vostès, diguéssim. En tot cas, això és un joc de majories, i una de les majories claríssimes en aquest Parlament de Catalunya és el pacte nacional per a la indústria, que vostès han signat, i que dibuixa quins són els sectors de creixement per als propers anys, entre els quals, energia i, específicament, l'hidrogen verd.

Vostès han signat el pacte nacional per a la indústria, que dibuixa quins són els sectors de creixement i desenvolupament els propers anys, i, específicament, un és l'hidrogen verd, perquè, efectivament, no només és important per a la descarbonització de la indústria, sinó que hi ha tota una indústria al voltant de les renovables on Catalunya s'ha de posicionar. Perquè si no ens posicionem nosaltres perdrem competitivitat, perdrem oportunitats respecte al nostre entorn.

En tot cas, com he dit abans, volia fer una referència específica a tot el que estem fent, perquè, de les seves paraules, un podria deduir que no estem fent res, i és justament al contrari. He intentat explicar tot el que estem fent; ara continuaré, agafant-ho allà on ho he deixat i on vostè també reclamava, que és pel que fa a la segu-

retat laboral, eh?, i, en aquest sentit, doncs, jo voldria parlar de justament què estem fent a través de la inspecció de treball.

Les actuacions de la inspecció de treball en el sector, i específicament en el complex petroquímic, són sovintejades, són contínues. Òbviament hi han aquestes inspeccions per part de la inspecció de treball fruit de denúncies que puguin arribar, com a tot arreu, però també aquestes inspeccions s'han inclòs dintre del pla de treball de la inspecció de treball. Per tant, *motu proprio*, per part de l'Administració pública també hi ha una voluntat de ser present a través d'aquesta inspecció de treball, no només fruit de les denúncies que puguin arribar a la inspecció de treball, sinó que dintre de la planificació –per tant, l'agenda– s'hi inclou específicament l'àmbit químic, l'àmbit del complex petroquímic.

Com saben, justament, fruit de la inspecció de treball, es van determinar diversos incompliments preventius en matèria de seguretat i salut laboral, i actualment hi ha en marxa un procés sancionador que està parat per ordre judicial pel Jutjat d'Instrucció número 1 de Tarragona, perquè saben, òbviament, que hi ha el procés penal que ha paralitzat la via administrativa, però hi havia una proposta de sanció per part de la inspecció de treball en marxa. Per tant, inspecció de treball, que no només, ho repeteixo, actua reactivament, sinó que proactivament té una responsabilitat en aquest sentit.

Per altra banda, i parlant també de l'àmbit laboral, no només hi ha la inspecció de treball, sinó que estem treballant en l'àmbit de la prevenció de riscos laborals per tal d'obtenir d'entrada una diagnosi exhaustiva sobre els riscos de les indústries que treballen en el context del sector petroquímic, i sobre l'impacte en la salut de les persones treballadores i del conjunt de la població i el medi ambient. Per tant, aquesta voluntat, òbviament, de control també des d'aquest punt de vista.

I, en aquest sentit, es va impulsar el grup de treball per a la creació d'una comissió de seguretat i salut laboral del complex petroquímic de Tarragona amb participació compartida, i, per tant, no només amb una visió concreta, sinó amb la visió del conjunt dels actors que, òbviament, tenen algun element a aportar en aquest procés, inclosa també la perspectiva dels treballadors i les treballadores.

I, com deia, finalment, per acabar, en l'àmbit de protecció civil, que correspon més al Departament d'Interior, presidit o liderat pel conseller Elena, però que, òbviament, treballem conjuntament, com no podria ser d'altra manera, de manera transversal. En aquest sentit, el que voldria destacar és l'elaboració, aprovació i manteniment del Plaseqta 2020. L'aprovació pel Govern es va fer el 10 de març del 2020, amb un informe previ de la Comissió de Protecció Civil de 28 de febrer, adaptant, per tant, les lliçons apreses de l'accident d'Iqoxe. Va ser posterior a l'accident i, per tant, es va incorporar tot el que en aquell moment ja sabíem respecte a l'accident.

Per altra banda, també voldria esmentar l'actualització i el manteniment periòdic d'aquest Plaseqta amb la revisió dels plans d'emergències de les indústries de risc químic, la implantació de les infraestructures per al funcionament del Plaseqta..., i aquí sí que voldria fer el detall, doncs, de les onze noves sirenes instal·lades, les dos previstes més per al 2023, les barreres de sensors químics –vint-i-tres sensors de clor al polígon sud, trenta-tres sensors de sulfur d'hidrogen al polígon nord; desplegament, en definitiva, de cinquanta-sis sensors en dues barreres.

I, finalment, també voldria destacar la formació a la població pel que fa a l'auto-protecció en matèria d'emergències químiques. I, finalment, també destacar els simulacres que s'han fet durant els darrers mesos i que, òbviament, també formen part del desplegament de totes les accions en matèria de protecció civil en aquest àmbit.

En definitiva, conjunt de mesures –en tot cas, en té el detall i li farem arribar encara amb més precisió tot el que estem fent–, però que marquen, efectivament, un abans i un després pel que fa al tractament de la indústria després de l'accident d'Iqoxe.

La vicepresidenta

Conseller...

El conseller d'Empresa i Treball

Una indústria –acabo, vicepresidenta– que és fonamental per a l'economia del país avui, en el present, però ho serà també amb aquest nou model productiu en el futur.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta

Gràcies.

Interpellació al Govern sobre les mesures previstes per a afrontar la inflació i els seus efectes sobre els consumidors

300-00276/13

Entrem ara al quinzè punt de l'ordre del dia, la interpellació al Govern sobre les mesures previstes per afrontar la inflació i els seus efectes sobre els consumidors; presentada pel Grup Parlamentari d'En Comú Podem. I per a l'exposició de la interpellació té la paraula el diputat Joan Carles Gallego i Herrera.

Joan Carles Gallego i Herrera

Bé; doncs bona tarda a totes i tots, i bon any, perquè no ens havíem vist encara. Bé, doncs la inflació és un problema per a la ciutadania i per a l'activitat econòmica. L'augment generalitzat i continuat dels preus és un problema social i econòmic; empetiteix la renda disponible, augmenta el deute acumulat i genera incertesa i inseguretat en les previsions econòmiques de les empreses. Però a l'hora de mesurar la inflació ho estem fent amb un indicador, l'IPC, que té una capacitat reduïda per reflectir els impactes reals sobre les famílies i sobre l'activitat.

A ningú se li escapa que la cistella de la compra d'una família amb una renda anual de 14.159 euros –que és la renda mitjana neta per persona a Catalunya– té poc a veure amb una persona que ingressa 90.000 euros. La dedicació a la compra d'aliments, en el primer cas, pot representar més del seixanta per cent de la renda disponible, mentre que en el segon cas pot no arribar al deu per cent. Per això, l'impacte de l'augment de preus dels aliments, que han pujat un setze per cent el 2022, afecta especialment les llars amb rendes disponibles més baixes, les provinents de rendes salarials, pensions i ajuts socials.

Però aquest setze per cent que han pujat els aliments l'any 2022 és un valor estadístic. Si el desagreguem ens permet observar com els productes amb un alt valor nutritiu, com l'arròs, la pasta, les farines o el blat de moro han patit un increment del 22,7 per cent. L'altre dia estava compartint amb un amic sindicalista i em comentava que la truita de patates, que fa un any feies per a quatre persones, avui ja només la pot compartir amb tres persones. Atès l'increment del preu dels ous –un 20,8 per cent–, dels olis –un 38,1 per cent– o de les patates –un 22,6 per cent–, malauradament, no pot acabar ja la sobretaula amb un cafè amb llet amb sucre, perquè, amb els mateixos ingressos, avui amb prou feines li serviran una tassa de cafè.

Aquesta afectació, doncs, de l'increment dels preus es podria esmorteir si anés acompanyada de l'actualització de les rendes que permetés mantenir el poder de compra de salaris i pensions. Però, malauradament, veiem com els salaris estan perdent poder de compra per l'actitud tancada de les patronals a negociar augments salarials, fet que empobreix bona part de la ciutadania i pot acabar traslladant-se a la demanda agregada amb efectes negatius sobre la creació de la riquesa nacional. Cal, per tant, que els governs estiguin atents a la inflació i a la seva evolució i components, especialment a la cistella de la compra de productes bàsics, per intentar con-

trolar-la i evitar els impactes negatius que pot provocar l'encariment d'aquesta cistella bàsica per a una vida digna.

Crec que hem de tenir clar que l'origen de la inflació no és de demanda, és l'increment dels preus de l'energia i de les matèries primeres, derivats tant de la represa econòmica postpandèmia com dels canvis en el comerç global generats per la invasió d'Ucraïna per Rússia. La solució, per tant, no és refredar l'economia amb pujades de tipus d'interès o mesures per contenir la demanda. Cal actuar sobre les bases estructurals que estan provocant la situació. Algunes mesures que s'han pres han funcionat, com el topall al preu del gas, la bonificació del transport, les limitacions de l'augment dels lloguers, els ajuts selectius... Però són mesures temporals, són paliatives, no són ni definitives ni estructurals, i, com estem veient, no han evitat que la inflació segueixi enquistant-se en la vida quotidiana.

Tot i el bon comportament de l'índex general de la inflació aquest mes de desembre –un 5,02 per cent a Catalunya, uns quatre punts per sota de la mitjana europea–, hem d'estar preocupats pel fet que la inflació subjacent hagi assolit el set per cent i estigui per sobre de l'índex general, bastant per sobre de l'índex general. És l'evidència que el problema rau..., quin és el problema que rau darrere l'augment de l'IPC del nostre país. Avui les empreses estan traslladant l'increment dels preus energètics al preu final del producte. Però quan aquells han baixat per efecte de la limitació dels preus energètics aprovada pel Govern de l'Estat o quan l'Estat abaixa l'IVA de determinats béns bàsics, els preus dels productes s'han mantingut al mateix nivell, generant excedents empresarials desmesurats.

Hi ha coincidència en els informes i l'anàlisi d'Oxfam, de Comissions Obreres i del Banc d'Espanya en una mateixa conclusió: els beneficis empresarials avui impulsen i enquisten la inflació al nostre país. Els beneficis empresarials han crescut en els nous primers mesos del 22 un cinquanta-dos per cent –un quaranta-dos per cent si descomptem l'increment de preus–; hi ha una manca de responsabilitat social de determinats sectors empresarials –no tots, però sí de determinats sectors empresarials– que és preocupant. Una dada ho explica amb claredat: les empreses han acumulat, des del 2016, 166.000 milions d'euros en l'economia financera que no s'han reinvertit en activitat productiva real; és la negació a crear riquesa col·lectiva, a crear ocupació, a promoure progrés social.

Les dades de la Central de Balanços del Banc d'Espanya mostren com el marge de benefici per unitat de producte s'ha disparat per sobre de la lògica translació dels increments dels costos dels inputs en origen i molt més encara de l'increment dels costos salarials, que tenen un comportament per sota de la inflació. El marge de beneficis empresarials s'ha disparat un 10,4 per cent sobre les vendes al conjunt de l'economia estatal, també la catalana.

Els beneficis empresarials enquisten la inflació i aquesta no s'acompanya d'augmentos salarials, cosa que comporta pèrdua de capacitat adquisitiva, pèrdua de poder de compra. I aquesta pèrdua de poder de compra es trasllada de manera directa a les llars de menors ingressos i de manera directa a la cistella de la compra o als productes bàsics que han de permetre mantenir una vida digna i saludable. Això provoca injustícia social i també perill de deteriorament de l'economia.

I és aquí on volem interpellar el Govern de Catalunya a actuar. Perquè fins ara les respostes dels governs, de tots, han estat conjunturals: reduir selectivament impostos i transferir rendes. Però això és insuficient. Està bé, cal continuar-ho fent, però és insuficient. Cal intervenir també sobre els preus, sobre el funcionament del mercat, sobre les condicions de consum. Del contrari, correm el risc que la inflació es converteixi en estructural, empobrint cada cop més la ciutadania i fent créixer la desigualtat social, i augmenta la possibilitat d'una recessió alhora, també impulsada per l'augment dels tipus d'interès i de l'euríbor per part del Banc Central Europeu.

Fins ara tenim sort de que l'economia no ha patit per la pèrdua de capacitat adquisitiva dels salaris i pensions. I això és gràcies a determinats factors, com el bon

comportament de l'ocupació –hi ha més treball per la represa postpandèmia–; els estalvis creats durant la pandèmia, que ara s'estan utilitzant i, per tant, s'estan esgotant; a l'estabilització de l'ocupació gràcies a la reforma laboral, i també a l'efecte retardat de la pujada dels tipus d'interès.

Però aquests factors que expliquen avui el bon comportament de l'economia pot ser que aquest 2023 puguin perdre impuls. Els estalvis s'estan utilitzant i disminueixen i disminueixen, i la pujada dels tipus d'interès encareix els deutes i en especial les hipoteques. I les mesures que està prenent el Govern són temporals i també s'acaben. Cal, per tant, que els governs prenguin noves mesures, que assumeixin un paper de lideratge enfront de la inflació i, en especial, els efectes negatius sobre la ciutadania i la seva activitat econòmica.

Cal que el Govern utilitzi les seves competències per intervenir en el control dels preus dels productes bàsics; cal també que promogui mesures per a unes altres formes de consum més responsable, solidari i saludable; cal també que el Govern utilitzi les capacitats de promoure els espais de diàleg social, per incidir en el funcionament del mercat de treball i també en el funcionament de les rendes del nostre país.

Això és el que ens agradaria saber: què és el que el Govern pensa fer per veure com continuem tirant endavant i garantim la vida digna de les persones.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Per a la resposta, té la paraula el conseller d'Empresa i Treball, el senyor Roger Torrent Ramió.

El conseller d'Empresa i Treball

Gràcies, vicepresidenta. Començaré amb una coincidència, diputat. N'hi hauran més, eh? Però, d'entrada, una que és claríssima, que és aquesta posició relativista –jo també la comparteixo– amb relació a determinats indicadors i la vàlua que tenen en aquests moments per copsar tota la complexitat social, sociolaboral, del nostre entorn. Però de moment són els que tenim, d'indicadors. A falta d'alguns de millors i de més apropiats, els que tenim són els que tenim. I els que tenim ens certifiquen, efectivament, que hem viscut un 2022 amb una inflació desbocada, que es correspon a un vuit per cent d'increment de preus a Catalunya, un 8,4 per cent al conjunt de l'Estat.

I és cert, d'altra banda, també –i vostè hi feia referència–, que, malgrat aquest increment desbocat dels preus durant el 2022, a finals de l'any passat, al desembre en concret, tenim una lleugera baixada de l'IPC, d'1,2 respecte al novembre. Per tant, un missatge que ens faria pensar –i l'evolució de les setmanes posteriors així sembla que ho certifica– que hem tocat sostre pel que fa a increment de preus, cosa que no vol dir, òbviament, que no hi hagi perill de que la inflació es mantingui en els propers mesos.

De fet, avui, a l'anàlisi de riscos que fan des del Fòrum de Davos fins a qualsevol entitat del nostre país que analitza quina és la situació en aquests moments –vostè parlava, per exemple, de l'aportació en aquest sentit dels sindicats, concretament de Comissions Obreres–, tothom coincideix a reflectir que un dels principals riscos en aquests moments és el perill d'estagflació i la crisi de deute mundial. Perquè, de fet, tots els bancs centrals, a excepció del Japó, han incrementat els tipus; veurem quina política segueixen en els propers mesos. Però és evident que aquí hi ha un risc evident i, claríssimament, el que preveiem des d'ara i per al 2023 és aquest perill que la inflació es mantingui i, per tant, l'alça de preus –tot i que, com deia, acabant el 2022 amb un lleuger descens– es mantingui alta.

Per tant, el que ens correspon des d'un punt de vista d'administració, el que ens correspon en tant que responsables també de reaccionar davant d'aquesta situació, té dos elements –vostè els apuntava, eh?–: un de més conjuntural, un de més palliatiu, podríem dir-ho així, per fer front a la situació de present –què és el que està passant avui i com hi responem–, i un altre més de fons, més estructural, que té a veure, efectivament, amb les condicions del model.

Pel que fa a la conjuntura, cal dir que el punt de partida respecte a l'ocupació és positiu. N'hem parlat altres vegades i, de fet, aquest és un element constant, com no podria ser d'altra manera, de debat en aquesta cambra, tot el que fa referència a les dades d'atur i de com les diferents intervencions..., per exemple, el pla de xoc de polítiques actives d'ocupació que hem fet durant el 2022 ha tingut un efecte en aquest en aquest sentit. El punt de partida és aquest rècord de filiacions a la seguretat social, que efectivament ens proporcionen un marge de resiliència respecte a afrontar el 2023 i les dificultats que tenim en aquests moments sobre la taula.

Aquest és el punt de partida. I l'altre és la consciència de que, efectivament, hem d'actuar amb elements determinants que configuren la cistella bàsica, no només d'aliments, sinó de tots aquells serveis i productes que determinen les condicions de vida digna de la ciutadania i sobre les quals, doncs, tenim alguna cosa a dir-hi. I ho estem fent. Haurem de fer-ho més el 2023, i després hi faré referència, sobretot lligat al projecte de pressupostos per a aquest exercici, però ho estem fent; particularment, per exemple, en l'àmbit dels serveis bàsics. I, en aquest sentit, doncs, destacar que el Govern de la Generalitat de Catalunya ha incrementat en un cinquanta per cent l'aportació al bo social tèrmic, incrementant els 17,5 milions d'euros ja destinats en 8,7. Per tant, un total de 26, una mica més de 26 milions d'euros destinats a aquest bo social tèrmic, i, per tant, per ajudar aquella part de la població més vulnerable a l'increment de preus energètics, doncs, a superar la situació.

I l'altre, òbviament, té a veure amb l'habitatge, eh?, serveis bàsics i habitatge. I, en aquest sentit, doncs, també s'han desplegat els ajuts de lloguer per a joves, amb 29 milions d'euros, que, efectivament, també és una política activa, una política proactiva en aquest sentit.

Però, ho deia, això és el que ja hem fet; el que hem de veure ara és que fem aquest 2023, eh?, com continuem en aquesta línia. I, en aquest sentit, òbviament, l'instrument cabdal són els pressupostos de la Generalitat de Catalunya del 2023. Uns pressupostos, un projecte de pressupostos que per primera vegada supera els 40.000 milions d'euros –per tant, que són expansius–, i que bona part del seu contingut justament fa referència a aquesta reacció per part del Govern de la Generalitat de Catalunya, en qualsevol dels seus àmbits, per fer front a les dificultats derivades de la crisi de preus, derivades de la inflació. Per tant, un desplegament al màxim de les competències de les quals disposa el Govern de la Generalitat de Catalunya, amb la voluntat, òbviament, d'actuar, com deia abans, en l'àmbit conjuntural, però també en l'àmbit estructural. I, en aquest sentit, dir que totes les polítiques de redistribució de renda tenen un component conjuntural, però també tenen un component estructural, eh? I, per tant, jo no les menystindria, pel seu efecte de fons, també. És a dir, és evident que tenen un element pal·liatiu, però al mateix temps també estan predefinint quin és el model que volem seguir en els propers anys.

I, en aquest sentit, jo vull destacar que l'acord del Govern amb el seu grup parlamentari inclou precisament un pla de xoc social, allò que el president Aragonès en diu un «escut social», valorat en 555 milions d'euros, que té desplegament en alguns dels elements que abans li comentava, i d'altres, eh? Té un desplegament en l'àmbit de l'energia, destinant com a mínim 246 milions d'euros en el desplegament de les renovables. No només les renovables en tant que mètode de producció energètica, sinó també, per exemple, destinant 25 milions d'euros a l'inici de l'energètica pública; per tant, actuant en el mercat energètic. Això és, també, política estructural, canvi de model, i ho hem acordat amb el seu grup parlamentari.

Però també en l'àmbit dels drets socials i de l'habitatge. En l'àmbit dels drets socials, un element fonamental llargament reivindicat, posat sobre la taula, efectivament, pel seu grup parlamentari, però també d'altres grups parlamentaris que donen suport al Govern i les entitats socials del país, que és finalment l'increment de l'IRSC, de l'índex de suficiència, que, després de tot aquest temps, finalment hem

pogut acordar aquest increment del vuit per cent. Per tant, un element, també –hi torno–, estructural importantíssim en aquest moment.

Parlava de drets socials, parlava també d'habitatge. En aquest sentit, doncs, destacar l'acord per incrementar en 87,6 milions d'euros l'ajut al lloguer. Veurem com evolucionen els tipus d'interès i com això repercuteix en els lloguers, però en tot cas ja hi ha aquest acord per a aquesta bossa decidida per ajudar a manteniment del lloguer de l'habitatge.

I d'altres elements, eh? He parlat..., hauríem de parlar, també, de mobilitat. I, en aquest sentit, destacar, doncs, l'ampliació de la T-jove fins als trenta anys. O tota la política d'infraestructures lligada als trens. El conseller Fernández insisteix en aquest paradigma, nou paradigma de mobilitat, que no només és de mobilitat, sinó que té un component social evident, que té a veure amb el desplegament de totes les infraestructures associades al tren.

En definitiva, elements amb els quals estem d'acord, que he posat sobre la taula, que incorpora el projecte de pressupostos, que és cabdal per poder afrontar aquesta situació. De fet, si en algun moment hi han uns costos elevats pel fet de no aprovar pressupostos, és aquest. Avui, els costos d'oportunitat de no aprovar els pressupostos són molt més alts que mai. No només per tenir aquestes eines per respondre a aquesta situació que vostè descrivia perfectament, sinó per tenir palanques, justament, per transformar el model productiu, per generar llocs de treball dignes, llocs de treball de qualitat necessaris, efectivament, per fer polítiques actives que no només tinguin un horitzó temporal immediat, sinó que mirin cap al futur.

Per tant, 555 milions d'euros en aquest pla de xoc social que respon a les necessitats peremptòries, però que ja determina un model amb bona part del qual coincidim perfectament; per tant, que ja dibuixa quin és l'horitzó amb el qual, des dels instruments que tenim la Generalitat a Catalunya, que no tenim la possibilitat d'intervenció, per exemple, en mercats com el de l'energia, podem desenvolupar per millorar, òbviament, la situació des d'un punt de vista social i des d'un punt de vista de protecció d'aquells sectors de la població més vulnerables a la crisi de preus i als problemes d'estagflació, que efectivament és un dels riscos fonamentals per a aquest 2023. De moment ho deixo aquí, segur que continuarem la conversa.

Gràcies, diputat.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, conseller. Per a la rèplica, té la paraula el diputat Joan Carles Gallego i Herrera.

Joan Carles Gallego i Herrera

Gràcies, conseller. Una puntualització inicial: és cert que l'IPC ha baixat al desembre 1,02 –estem en el 5,02–, però també és cert que la subjacent ha pujat set dècimes i que als preus dels aliments el mes de desembre la inflació és del 13,4 per cent, enfront d'una inflació general del 5,7 per cent. I aquí tenim un problema: que als preus dels aliments s'està situant en el 13,4 per cent i impacta directament a les llars que tenen menys ingressos, perquè el preu dels aliments és bona part de la seva renda disponible.

És per això que nosaltres el que volem és que el Govern desplegui les competències que té en diferents àmbits. Té competències en matèries de consum, tant de control com de determinació d'una cistella de la compra tipus; té capacitats polítiques per incidir en la política de rendes; té capacitats per intervenir en el mercat d'habitatge; té capacitats també per promoure noves formes de consum més sostenible, més proper, més cooperatiu, autogestionari. El Govern ha d'actuar amb les seves competències, les que té, no instal·lar-se en la queixa de les que no té. Des de les competències pròpies podem incidir en la realitat social i econòmica del país i incidir també en l'acció política d'altres actors. Tenim competència exclusiva en consum, i hem d'intervenir en els mecanismes d'establiment últim dels preus, que és

el que explica avui l'increment injust i insolidari dels marges empresarials, i evitar l'aplicació de preus abusius o la no translació al preu final de la reducció de l'IVA o taxes que s'han aprovat darrerament. El Govern pot, a través de l'Agència Catalana del Consum, inspeccionar i controlar preus, qualitats, i informar. També pot sancionar. Cal que activem les funcions de l'Agència Catalana del Consum. Hi ha unes funcions, unes competències exclusives que tenim: posem-les en marxa.

Però també podem incidir en els mecanismes d'establiment de preus de determinats productes bàsics. Potser no tenim capacitat normativa per fer-ho, però podem utilitzar els diferents mecanismes possibles per fer-ho de forma viable i realista, aprofitant les capacitats de posar d'acord els actors posant en valor el diàleg social. No es tracta d'imposar unilateralment topalls de preus, però sí de promoure un pacte moral, un acord de comportament de les grans distribuïdores d'aliments amb relació a la situació preocupant que vivim. Per això cal que el Govern promogui un acord en el marc del diàleg social entre grans superfícies, entre organitzacions de consumidors i organitzacions sindicals, per tal de determinar quina és la cistella bàsica i quin és el preu socialment acceptable d'aquesta. Una acció que, a més a més, ajudaria i reforçaria altres accions que s'estan realitzant a nivell de l'Estat per part del Ministeri de Treball, el Ministeri d'Igualtat i que està impulsant la ministra Yolanda Díaz. Ajudaria també que des d'aquí promoguéssim aquestes polítiques de diàleg social per determinar la cistella de la compra i topa els preus, perquè sumaria, d'alguna manera, amb aquesta capacitat de posar d'acord productors, distribuïdors i usuaris per contenir preus, per garantir, en definitiva, l'accés als serveis bàsics i forçar d'una manera o altre un pacte que, hi insisteixo, no serà normatiu, però serà moral i d'aplicació si aconseguim posar d'acord distribuïdors, productors, consumidors, usuaris, etcètera.

Podem i hem d'actuar també en promoure altres formes de consum, altres formes de distribució i altres formes, en definitiva, de consumir. L'impuls de processos cooperatius que apropin els productes bàsics al consumidor; fer-ho amb garanties de qualitat i amb participació directa del consumidor; fórmules cooperatives de consum que permetin models d'autogestió d'un consum responsable, proper, saludable i que vetlla també per la garantia d'accés als serveis bàsics. Podem promoure aquestes activitats que ja s'estan realitzant de manera voluntària en determinats espais del nostre país, podem promoure aquestes polítiques.

El Govern no pot obviar com la inflació afecta de manera diferent les famílies amb rendes més baixes –els treballadors, els pensionistes. Cal desplegar, per tant, també les potencialitats del diàleg social per establir un salari mínim de referència català, que, si bé no té el valor normatiu que té el salari mínim interprofessional, sí que pot actuar de banderí per a la negociació col·lectiva a Catalunya i ser utilitzat també com a clàusula condicionant en les relacions econòmiques de l'Administració amb les empreses que produeixen béns i serveis. Sens dubte, l'efecte tractor sobre el conjunt de l'economia no seria menyspreable.

En paral·lel, el Govern pot i ha de desplegar, de manera urgent i efectiva, aquells acords que apuntava ja el conseller que en el marc de la negociació pressupostària hem assolit el nostre grup amb el Govern: augmentar l'IRSC i, conseqüentment, la renda garantida de ciutadania. No pot esperar, és urgent posar-ho ja en marxa, sigui amb pressupost, sigui de la forma que sigui, però cal que les persones tinguin dret a la renda garantida de ciutadania actualitzada.

I cal desenvolupar de manera ràpida les polítiques d'habitatge que permetin augmentar el parc públic de lloguer assequible, perquè així també pressionarem a la baixa els preus. I hem de reforçar també l'acció inspectora sobre habitatge, conjuntament amb els ajuntaments.

Tenim coses a fer, tenim competències a fer i tenim capacitats polítiques per fer-ho. Res més.

I gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputat. Per a la rèplica, té la paraula el conseller d'Empresa i Treball, el senyor Roger Torrent Ramió.

El conseller d'Empresa i Treball

Gràcies de nou, vicepresidenta. Diputat, sap perfectament que a aquest conseller no li agrada recrear-se en el lament ni responsabilitzar altres de les tasques que corresponen i que assumim el Govern de la Generalitat de Catalunya, i en particular, en aquest cas, el Departament d'Empresa i Treball. Per tant, no trobarà en aquest Govern, i en particular en aquest conseller, una voluntat sistemàtica de mirar enfora i no mirar cap endins. Ara bé, jo crec que això és una cosa i l'altra és no explicar al detall què és el que podem fer i el que no podem fer. Ho dic, entre altres coses, per no despistar-nos tots plegats, aquí i, sobretot, que no despistem la ciutadania a fora.

Nosaltres no tenim capacitat per regular els mercats. Per exemple, en l'àmbit de l'energia, és evident que el sistema de fixació de preus no és una competència que correspongui al Govern de la Generalitat de Catalunya, ni tan sols correspon al cent per cent al Govern de l'Estat. Per tant, nosaltres no tenim la capacitat directa d'incidir en aquest sistema de fixació de preus, que és el que, òbviament, ha generat aquesta crisi energètica, derivada –òbviament, però amb moltes altres circumstàncies–, particularment, òbviament, d'un conflicte bèl·lic al bell mig d'Europa. I, per tant, la nostra capacitat d'intervenció des d'aquest punt de vista és limitada.

Ara bé, en l'àmbit on nosaltres podem incidir, hi estem no només predisposats, sinó que hi estem incidint d'una manera molt evident. He explicat què és el que ja hem desplegat en aquest 2022, i, sobretot, més centrat i detallat, quins són els elements en els quals ens hem posat d'acord que hi podem incidir encara més aquest 2023 des d'un punt de vista del mercat energètic, de l'àmbit de l'energia. Ho torno a dir, no només amb una vocació d'intervenir-hi ara, sinó sobretot de dibuixar quin és el model que volem. Malgrat que no tinguem les competències de la fixació de preus i, per tant, no puguem intervenir al mercat, sí que podem imaginar quin és el marc que voldríem a través de les polítiques que puguem desplegar, ho torno a dir, bona part de les quals hem negociat.

Per tant, no podem intercedir en els mercats. Tampoc tenim la capacitat de fixar un salari mínim interprofessional com té l'Estat. Efectivament, el salari mínim de referència és un instrument que tenim nosaltres també per reforçar el marc català de relacions laborals, que justament és l'escenari en el qual voldríem treballar, però no tenim la capacitat de determinar aquest SMI. Ara bé, certament, estem treballant amb els agents socials, amb la concertació a través del Consell del Diàleg Social. De fet, fixi's si hi estem treballant que per primera vegada a la història el Consell del Diàleg Social arriba a un acord que determina quins són els elements que, des d'un punt de vista de concertació i, per tant, des de la mirada de les patronals més representatives i dels sindicats més representatius, conjuntament amb el Govern, han de figurar en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya, bona part dels quals tenen a veure amb polítiques socials desplegades, també, en aquests acords que hem fet amb vostès i d'altres que tenen a veure amb polítiques industrials per canviar també el model productiu, el sistema productiu, que justament és el principal propòsit que té el Govern de la Generalitat de Catalunya i, en particular, el Departament d'Empresa i Treball.

Per tant, estem utilitzant totes les eines que tenim al nostre abast. En allò que podem fer, estem exercint al màxim les nostres capacitats. Ho fem també, per exemple, en l'àmbit del consum. Vostè hi ha insistit molt, en això, i és important, eh?, i a vegades obviem les capacitats que tenim per incidir en les relacions de consum, efectivament. I, en aquest sentit, en dos dels aspectes que vostè ha posat sobre la taula hi estem treballant i encara hi treballarem més en els propers mesos.

D'una banda, pel que fa a la inspecció en l'àmbit de fixació de preus, particularment fer el seguiment de com està evolucionant i com està impactant la rebaixa de l'IVA en determinats aliments, efectivament. Veure si això acaba impactant a la butxaca del consumidor o no, fer el seguiment de tota la cadena de valor en aquest sentit: aquesta és una tasca de l'Agència Catalana del Consum que està fent i farà en els propers mesos.

I una altra, més de llarg recorregut, més de fons, si vostè vol, és justament contribuir a una nova cultura de consum. I, en aquest sentit, doncs, l'escola de consum responsable, que és una eina que té al seu abast l'agència, és un pilar fonamental de l'agenda política de l'àmbit de consum que no només estem desplegant, sinó que volem intensificar en el futur.

En definitiva, en àmbits on nosaltres podem tenir recorregut i hi podem incidir, òbviament, ho estem fent. Encara ho farem més gràcies a l'acord, també, a que hem arribat amb vostès i si, efectivament, doncs, la majoria parlamentària vol aprovar aquests pressupostos absolutament necessaris en aquests moments per fer front a aquests reptes que tenim durant el 2023, que són molts i que són de gran transcendència. Però, en qualsevol cas, hi torno a insistir, no em trobaran en lament, sinó amb la capacitat, amb la voluntat de treballar conjuntament en mesures d'aquest estil, que, efectivament, són absolutament necessàries en aquests moments perquè no ens passi com en les crisis anteriors, que podem tancar la crisi, però que no ens quedin les cicatrius que ens han costat més de deu anys recuperar.

Perquè això no passi, òbviament, hem de treballar avui amb un criteri d'urgència, però també amb un criteri estructural. I en ambdós casos segur que podrem treballar, continuar treballant, conjuntament.

Gràcies, diputat.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

El setzè punt de l'ordre del dia és la interpellació al Govern sobre els problemes de la competitivitat de les empreses amb relació al preu de l'energia, presentada pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya.

Interpellació al Govern sobre els problemes de la competitivitat de les empreses amb relació al preu de l'energia

300-00279/13

I, per exposar-la, té la paraula la diputada Maria Antònia Batlle i Andreu.

Maria Antònia Batlle i Andreu

Gràcies, vicepresidenta. Bona tarda, diputats, conseller. Ara mateix ho acabem de veure en aquesta interpellació del Grup d'En Comú Podem, doncs, que, evidentment, ens preocupa la situació en què es troba la societat, tant les famílies com les empreses, en el nostre país degut a la inflació.

A Junts ens preocupa, evidentment, la situació de les persones, el seu benestar, el dia a dia, l'economia familiar i també la de les empreses. Aquest darrer any..., de fet, ja des del juliol del 2021 portem patint un preu de l'energia –combustibles, però sobretot gas i electricitat– fora del que és el normal. Això comporta que cada vegada hi hagi més famílies en situació de pobresa energètica, però no només famílies, també ens estem referint en aquest moment a les empreses. A més, si tenim en compte que les empreses del nostre país ja van patir una pèrdua de competitivitat degut a la pandèmia del covid, evidentment això s'agreuja. Per tant, el nostre teixit productiu està cada cop més tensionat per un factor que el situa fora del rang competitiu enfront de les empreses del mateix sector ubicades en altres territoris o en altres països.

Tots sabem que la guerra d'Ucraïna i Rússia hi ha estat un factor decisiu. Ens podem recrear en les causes, però la nostra obligació com a polítics i la seva com

a govern és trobar solucions. Cal tenir present que en una economia global com la nostra, on els costos de producció són un factor decisiu en la competència, col·loca les nostres empreses en una situació molt compromesa actualment.

Podríem entrar en molts debats. Preus de l'energia, per una banda –electricitat, gas...–, el perquè de l'augment d'aquests preus; què pot fer el Govern central al respecte? Energies renovables: el futur cap a la descarbonització, que, evidentment, hi anem endarrerits, i aquest és un aspecte que ens preocupa i en el que s'ha de treballar ràpidament. Falta de transició energètica industrial, també, i molts altres temes. Però ara mateix jo em centraré, tal com diu el títol de la interpellació, en l'afectació directa del cost de l'energia a les empreses i què hi pot fer el Govern de la Generalitat, que és el que a nosaltres ara mateix ens pertoca.

I per què em centraré en aquesta qüestió? Doncs, miri, perquè hi ha empreses que depenen en gran mesura de l'energia per a la seva producció. Hi ha empreses que no poden repercutir el preu de l'energia en el producte final, i aquí lamento que discrepo amb el diputat Gallego en la seva interpellació anterior. N'hi han d'altres que sí que, evidentment, poden repercutir-lo, però aleshores això repercuteix, evidentment, en el preu i en els consumidors i –aquí sí que hi estic d'acord–, doncs, en la situació en què es troben moltes famílies d'aquest país.

En definitiva, i abans d'entrar en detall, calen mesures del Govern perquè les empreses puguin fer front a l'augment del cost de l'energia i al pagament de les seves factures. Les empreses estan tocades per la pandèmia, està clar, però ara mateix estan molt tocades pels costos energètics. Miri, el preu mitjà del megawatt hora de l'any 2013 era en aquells moments 44,19; el 2020 estàvem a 34,17 euros, el 2021 ens vam trobar amb 111,38 i la mitjana del 2022 ha sigut de 162,22. Evidentment, aquests preus són insostenibles.

Anem a pams i deixin-me parlar, per tocar la realitat, de diferents sectors i de diferents empreses. Per una banda, podem parlar de la indústria. Hi tenim el sector tèxtil, la foneria, la indústria agroalimentària, els fabricants de paper, entre d'altres. Sectors que tenen una dependència molt alta de l'energia i que en molts casos depenen també del gas natural. Empreses que es troben en situacions que no poden fer front al manteniment de la producció degut a aquests factors: energètic, matèries primeres –com ja sabem– i també la logística, degut al preu del gasoil i la benzina.

El tèxtil..., en moltes ocasions són indústries petites. Quan parlem de la foneria..., una indústria que, com vam veure a la compareixença que vam tenir a la Comissió d'Empresa i Treball, té un ús intensiu d'energia, tant d'electricitat com de gas, i està en un greu risc de deslocalització o també de tancament. Està clar, eh?, que aquest sector té una altra problemàtica, que és el tema dels trams tarifaris.

Un altre sector, el sector del paper, amb fàbriques que funcionen vint-i-quatre hores al dia. I un exemple seria l'empresa LC Paper, de Besalú, que ha passat d'una factura mensual de 311.000 euros a 2,2 milions, és a dir, multiplicat per set.

Les empreses del sector turístic, per exemple. Deixin-m'hi fer un incís perquè, evidentment, és un sector que jo conec prou bé. Miri, el passat mes de setembre a la jornada del Dia Mundial del Turisme, que teníem la Federació d'Hostaleria de les Comarques de Girona, el seu president, el senyor Antonio Escudero, ens parlava d'una enquesta que s'havia fet als associats, i un seixanta per cent de les empreses, majoritàriament petites, s'estaven plantejant tancar degut a l'increment de la llum i del gas.

Aquest any ha estat una bona temporada turística, sí; en molts sectors o en moltes localitats fins i tot s'han arribat a superar les xifres en pernотacions del 2019. Però parem atenció a un aspecte: aquests empresaris es troben que han d'eixugar les pèrdues de dos anys de pandèmia, evidentment. Molts van haver de tancar, amb la qual cosa això suposa també una aturada de les seves inversions i, per tant, l'afectació en l'economia circular. I no oblidem el venciment en què es troben ara mateix dels ICOs.

Els augments dels costos energètics en molts hotels han fet que, per una banda, hagin hagut de reduir els mesos d'obertura –per tant, la temporada s'ha hagut de reduir, quan del que evidentment sempre parlem és de que hem d'intentar desestacionalitzar–, i també alguns altres el que han hagut de fer és, en temporada baixa, doncs, tancar entre setmana i només obrir els caps de setmana. Tot plegat, una situació molt delicada. Les decisions de tancament, que, evidentment, als empresaris en cap moment..., o quan les han de prendre no els hi agraden, però s'hi troben abocats, tenen una afectació directa, evidentment: els treballadors i els proveïdors. I no ens enganyem: això la falta d'inversió que provoca a aquests empresaris repercuteix, està clar, en els industrials.

Li posaré un exemple d'una cadena hotelera de Lloret amb hotels a Barcelona i també a la Molina: setanta anys d'història, 350 treballadors en temporada alta; és la primera vegada en la història que han hagut de tancar. Per què? Doncs perquè, evidentment, aquest hivern no en podien assumir els costos. Els preus està molt clar que a l'hivern són més barats, i això els hi ha provocat que han hagut de tancar. Evidentment, també altres factors –que no han tingut Imerso...–, però tot acumulat provoca que arribem a aquesta situació.

Per tant, sobrecost energètic igual a reducció dels marges empresarials i igual, per tant, a una limitació de capacitat d'inversió, manca de creixement i manca de creació de llocs de treball. I el mateix està passant en petits negocis. Ens n'adonem amb la vida dels nostres barris, que tenim en els centres dels nostres municipis molts negocis que han de tancar. Un exemple? Un forn de pa que ha vist triplicat el cost, i, evidentment, amb el poc marge que tenen el que no poden és repercutir-ho en el preu final del client.

Conseller, està molt bé que el Govern ajudi les empreses amb subvencions, evidentment; subvencions que..., el que es necessita per poder sufragar aquestes subvencions són inversions. Per digitalitzar la transformació sabem que tenim els Next Generation, però ara mateix s'ha de fer front al cost de l'energia, perquè, si millorem aquesta situació, aleshores podrem encarar aquests reptes per acollir-se a aquestes subvencions, però, evidentment, si l'empresari no té la liquiditat o els diners per poder-ho fer, no podrà adherir-se a les subvencions.

Vostè em dirà que l'ICF té una línia de préstecs per a pimes dirigida a fer front a aquesta escala, però estem allà mateix, estem parlant d'un préstec. I per molt que el tipus d'interès del préstec sigui molt petit, les empreses en aquest moment no estan en situació d'endeutar-se i el que necessiten són línies d'ajuts directes.

Per tant, li seré molt simple, en forma de titulars: empreses, fan el que poden; empreses, estan desprotegides i la seva capacitat de resistència també és limitada. En poques paraules, les empreses ens estan avisant que així no poden continuar i que hauran de tancar i reduir la producció.

Finalment, al nostre país, un país d'emprenedors –ho hem sentit moltes vegades i aquí ho hem dit molts–, amb un tant per cent molt alt de pimes i d'autònoms, no podem permetre que arribin a una situació límit de tancament, perquè no ens podem permetre empobrir-nos competitivament i perquè no ens podem permetre perdre talent; ans al contrari, el que hem de fer és retenir-lo.

En definitiva, conseller, el que li preguntem és: què pensa fer el Govern per ajudar aquestes empreses perquè puguin mantenir la seva competitivitat? Què pensen fer per alleugerir els costos energètics que estan patint actualment?

Gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Per respondre, té la paraula el conseller d'Empresa i Treball, el senyor Roger Torrent Ramió.

El conseller d'Empresa i Treball

Gràcies, vicepresidenta. I gràcies, diputada. Abans hi feia referència: la setmana passada amb l'Institut Cerdà presentàvem el segon Observatori de Riscos Empresarials. Per tant, una eina que és vàlida per traduir aquells elements que a escala global afecten el conjunt de l'economia i, per tant, a nosaltres també, a la realitat de les empreses del país. I justament un dels propòsits de l'observatori era posar sobre la taula no només el contingut o les conclusions d'aquest observatori, sinó la necessitat, entre l'Administració pública i el sector privat, de mirar conjuntament cap endavant i veure quins són els reptes que tenim en aquests moments i com afecten la competitivitat de les empreses i, per tant, com afecten la competitivitat del país.

Un d'aquests riscos, claríssimament –n'hem parlat abans, també–, és el xoc energètic, i, per tant, l'escalada de preus desorbitada que hem viscut fonamentalment aquest 2022, arribant al juliol en el seu punt més àlgid, que afecta, òbviament, les famílies –abans hem tingut oportunitat de parlar del pla de xoc en polítiques socials, bona part de les quals van dirigides als consumidors més vulnerables, a les famílies més vulnerables–, però que també afecta les empreses, sobretot la petita i mitjana empresa del país, que fonamentalment és el gruix de l'estructura empresarial de Catalunya, amb un 99,8 per cent.

Per tant, és evident que aquest és un element que preocupa les empreses i que, evidentment, forma part, intrínsecament i de manera destacable, de les prioritats del Govern de la Generalitat de Catalunya en aquests moments. Des d'una doble perspectiva. Torno a repetir el que deia abans, però serveix també en aquest àmbit: amb una visió conjuntural –com responem avui a les necessitats d'aquest mes, del mes que ve, de la factura que rebran avui les empreses?–, però sobretot pensant en com transformem el model productiu, perquè no ho podem fiar tot a unes mesures que tindran el recorregut que tindran però que són de present, sinó que hem de mirar més endavant i com ho fem per canviar el model productiu de tal manera que la competitivitat de les empreses no depengui permanentment de quin tipus d'ajudes podem fer des d'un punt de vista pal·liatiu.

Per tant, la doble mirada. Mirada, òbviament, de com ajudem avui les empreses, particularment les més electrointensives. Vostè parlava de la indústria; efectivament, el vint-i-cinc i escaig per cent del consum energètic del país el fa la indústria, quan és el 20,3 per cent del valor afegit brut. Per tant, ja dimensiona com d'electrointensiu és aquest sector econòmic, aquest sector productiu particularment –vostè també ho ha esmentat–, alguns subsectors que depenen, òbviament, de la factura de la llum, que depenen dels preus energètics particularment. Per tant, com ajudem avui la competitivitat de les empreses, però sobretot com anem fent la transició també des d'un punt de vista de transició verda, transició energètica, que ens permeti posicionar-nos de millor manera en el futur.

De fet, això és el que demana en Joan Vila, el CEO de LC Paper. Justament vostè posava sobre la taula LC Paper. Les papereres –i això ho conec bé, perquè vinc de municipi paperer, precisament– són molt electrointensives; per tant, són molt vulnerables, estan molt exposades als canvis tarifaris que hi ha hagut els últims anys. Doncs bé, si vostè parla amb en Joan Vila –de fet, també el pot llegir, perquè aquest 2022 ha publicat precisament un llibre amb les seves reflexions al respecte–, ell reivindica i reclama no només aquesta mirada més d'avui, sinó sobretot aquesta transformació de cara a demà.

I això és el que podem fer, és el que estem obligats a fer des del Govern de la Generalitat de Catalunya, que vol dir fer tot el possible per avançar cap a una major sobirania energètica, millorar l'eficiència i ajudar els sectors més afectats: a curt, mitigant o procurant mitigar els efectes dels preus de l'energia bo i tenint en compte, com també he esmentat abans, que nosaltres no tenim la capacitat d'incidència en el sistema de fixació de preus –no tenim capacitat d'incidència en el mercat en l'àmbit

dels preus—, i intervenint també a mitjà i llarg termini a través del desplegament de les renovables.

Per cert, un desplegament de les renovables que no només ajuda la competitivitat de les empreses pel que fa al preu de l'energia, sinó perquè, en un context en què cada vegada es graven més les emissions de CO₂, aquest també serà un element fonamental en la fixació de preus. Per tant, no només des d'un punt de vista de la factura elèctrica que es paga avui, sinó de les condicions de producció del futur, és imprescindible fer aquest desplegament de les renovables.

I nosaltres estem absolutament determinats a fer-lo. Ho diu tot sovint la consellera Jordà i, òbviament, aquest és un objectiu compartit pel conjunt del Govern de la Generalitat de Catalunya, i en particular també del Departament d'Empresa i Treball, on ens pertoca resoldre aquest famós trinomi de l'energia, entre el subministrament, el preu i la sostenibilitat, des de la perspectiva de la reindustrialització del país que volem liderar. I això és el que hem definit en el pacte nacional per a la indústria, amb tot un seguit de mesures que ens han d'ajudar justament a fer aquesta transformació del model, a anar cap a aquest desplegament de les renovables perquè generi l'energia suficient com per donar cobertura a la indústria del país, la present i sobre tot la que volem en el futur.

I, en aquest sentit, a mi m'agradaria destacar alguns dels processos o algunes de les accions que s'estan fent. Perquè vostè demanava: què està fent el Govern de la Generalitat de Catalunya?, què pot fer el Govern de la Generalitat de Catalunya en aquest sentit? Doncs bé, jo ara li vull detallar algunes de les mesures que estem desplegant.

Per exemple, la línia de finançament Innova Energy Tech, una línia de finançament dotada amb 8 milions d'euros justament per ajudar en projectes industrials de transformació pel que fa a l'energia, pel que fa a la sostenibilitat. O el programa Pro-Acció Green, en aquest cas dotat amb 30 milions d'euros, que incentiva la innovació en l'àmbit de les energies renovables i específicament en l'àmbit industrial.

O el pla d'impuls de les energies renovables. Això, evidentment, també és un element que té una connotació de transversalitat important al conjunt del Govern: 60 milions d'euros per aconseguir el desplegament definitiu de les renovables en el país, perquè podem parlar molt d'incidència en el mercat del present, però vostè ho ha dit, com d'important és el desplegament de les renovables. O la subvenció a projectes d'eficiència energètica a la indústria. «La qüestió és avui», deia vostè; bé, doncs avui, 35 milions d'euros dirigits a una línia de subvenció per a projectes d'eficiència energètica a la indústria del país.

O podria parlar també del desplegament de la fase primera del full de ruta de descarbonització del sector industrial; per tant, com ajudem en aquesta descarbonització. Que, ho torno a dir, és font de competitivitat avui, però també des d'un punt de vista de transformació del model productiu.

O podria parlar també de com estem actuant estratègicament per a la captació de talent —també ho comentava vostè—, de talent i d'inversions en determinats aspectes de cadenes de valor que són claus des d'aquest punt de vista. Puc parlar aquí, per exemple, del *hub* de les bateries, o puc parlar de tota la cadena de valor de l'hidrogen verd en la que ens volem posicionar, en la que és clau que superem els *gaps* que hi puguem haver en aquestes cadenes de valor justament per ser competitius en aquest aspecte. I, de fons, també podem esmentar aquí la configuració de la Vall de l'Hidrogen Verd de Catalunya, que precisament és una aposta estratègica claríssima en aquest sentit.

Tot això, molt enfocat a la indústria, al pacte nacional per a la indústria; però, evidentment, tot i que és el sector més electrodependent, diguéssim, o més electrointensiu, la resta de sectors econòmics també han vist, doncs, òbviament, que la situació pel que fa als preus de l'energia també els afectava.

I, en aquest sentit, cal esmentar que precisament la setmana passada anunciàvem una línia d'ajuts als allotjaments turístics pel que fa, doncs, a eficiència energètica i a instal·lació de sistemes de captació d'energies renovables dotada amb 26 milions d'euros; 26 milions d'euros destinats a la millora energètica dels allotjaments turístics. Vostè parlava dels hotels de Lloret. Doncs bé, els hotels de Lloret també es podran incorporar o podran concórrer en aquesta línia d'ajuts, igual que els petits comerços –també parlava dels petits establiments– poden concórrer en les línies d'ajuts pel que fa a l'eficiència energètica dels seus establiments.

En definitiva, polítiques estructurals –canvi de model productiu, desplegament de les renovables–, polítiques d'ajut avui a la indústria del país i ajudes als diferents sectors que més pateixen aquest increment de preus.

Òbviament, parlaré de pressupostos de la Generalitat de Catalunya, diputada. En parlaré a la segona intervenció i li explicaré –ho sap perfectament, de totes maneres, perquè ho hem estat parlant amb el seu grup parlamentari– com d'útils poden ser aquests pressupostos de la Generalitat de Catalunya, si vostès volen, per contribuir encara més a ajudar en aquest sentit.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, conseller. Per a la rèplica, té la paraula la diputada Maria Antònia Batlle i Andreu.

Maria Antònia Batlle i Andreu

Gràcies, vicepresidenta. Gràcies, conseller. L'hi compro, però no sé si m'ha acabat d'escoltar, perquè la gent que ens està veient, els empresaris, que el que necessiten és pagar les factures, el que no necessiten és que els hi donem subvencions perquè hagin d'invertir. Evidentment, en el turisme –sí, ho conec, perquè directament ho conec– hi ha aquesta línia de subvencions per tenir una bona eficàcia energètica en un futur, però estem demanant a l'empresari que inverteixi, i el que li estic dient és que l'empresari ara mateix té moltes dificultats per invertir.

N'hi posaré un exemple. Arran de la situació de l'emergència de la covid, la Unió Europea va treure els Next Generation, evidentment, perquè siguem més verds, sostenibles, digitals, sí. Per tant, la Generalitat no pot treure ara en aquest moment unes línies directes d'ajuda, que és el que necessiten totes les empreses per poder trobar-se en una bona situació per poder continuar caminant?

Per centrar-nos, tenim dos temes damunt la taula. Per una banda, la situació d'emergència, que calen aquests ajuts directes, com jo li estic dient, per fer front a aquestes factures. I, per altra banda, doncs, les subvencions, que requereixen aquestes inversions, que la direcció general ja està oferint i que estem totalment d'acord que han de ser-hi. Però ara mateix s'ha de prioritzar, i prioritzar és pagar factures. Des del carrer, des de l'empresa és el que es veu: prioritzar és pagar factures.

I no només ho diem des de Junts per Catalunya. Ho diuen les patronals, ho diu el sector. Miri, la Cecot... El director de l'Oficina de Transició Energètica insta el Govern a adoptar mesures urgents perquè les empreses puguin passar aquest tràngol dels costos energètics. Així mateix, Pimec també ho demana, demana als governs que estudiïn mesures adoptades arreu d'Europa. Per exemple, a França s'han adoptat unes mesures... Em dirà: «Això no és competència nostra.» D'acord. Vostè ha parlat amb la ministra i l'hi ha demanat? Evidentment, la Generalitat pot arribar a les competències que pot arribar, però vostès, com a responsables del Govern, el que han de fer és treballar per la ciutadania i per les empreses d'aquest país. I el que han de fer és tocar la porta que han de tocar perquè puguin arribar a les persones d'aquest país.

Per tant, què pot fer la Generalitat? L'hi he preguntat abans i l'hi torno a preguntar. Perquè està molt clar que hem d'escoltar, però, a part d'escoltar, hem d'actuar, i ja anem tard, en aquest aspecte ja anem tard. Junts per Catalunya estem al costat de

les empreses, que estan patint de diferent manera l'augment d'aquests costos. Evidentment, hi han empreses més petites, hi han empreses que depenen molt més de l'energia, però aquest sotrac és inaguantable. I per això demanem que s'impulsi ja aquesta nova línia d'ajuts.

No hi ha impotència més gran –i jo diria que tots els que estan asseguts en aquesta cambra deuen estar d'acord amb mi– que veure com tanquen els negocis de qualsevol barri, de qualsevol centre comercial o de qualsevol centre històric a qualsevol municipi del nostre país. I vostè em dirà, com ja m'ha dit, que a la segona intervenció parlarem dels pressupostos, sí. «Aprovin els pressupostos», em dirà. Totalment d'acord. Evidentment, Junts per Catalunya ho tenim clar. I el nostre secretari general el passat dimarts, a la conferència que va fer, ja va parlar, doncs, de que volem uns pressupostos que han de respondre al context socioeconòmic actual. Totalment d'acord.

Una de les línies que ens preocupa més? Impulsar l'activitat econòmica que genera riquesa i ocupació al nostre país. I, per tant, ha d'haver-hi una partida important al respecte en aquests pressupostos. I per això treballa Junts per Catalunya, és la nostra responsabilitat. No es tracta de tenir uns pressupostos qualssevol, que és el que nosaltres estem repetint, sinó quins són els pressupostos que hem de tenir, que ajudin a superar reptes, dificultats, i a enfortir les potencialitats del nostre país. I en això treballem.

L'hi repeteixo: uns pressupostos qualssevol no. I vostè sap perfectament que, encara que de moment no hi hagin pressupostos, malgrat això, i malgrat que Junts per Catalunya hi hem estat des del primer dia, el Govern té mecanismes per continuar aplicant noves polítiques, com l'ampliació o generació de nou crèdit pressupostari sobre els pressupostos prorrogats per poder donar aquestes ajudes directes que tant demanem per a les nostres empreses. La gravetat de la situació provoca una pèrdua de competitivitat, situant la producció catalana en una posició molt compromesa, posant empreses al marge de l'abisme i posant en risc llocs de treball.

Miri, el passat Ple, abans de Nadal, debatíem sobre una moció de polítiques d'ocupació, un tema molt important. Està molt clar que sense empresa no hi ha ocupació. I ajudar a que les empreses puguin ser competitives i no hagin de tancar és el que ens ajudarà a tenir bones polítiques d'ocupació i que els treballadors, evidentment, puguin arribar amb un sou a casa.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, diputada. Per a la rèplica, té la paraula el senyor Roger Torrent i Ramió, conseller d'Empresa i Treball.

El conseller d'Empresa i Treball

Gràcies, vicepresidenta. Diputada, ara ho sumava, perquè no ho havia sumat, i he anat resseguint totes les mesures que abans li posava sobre la taula, que li explicava que és el que estem fent fruit del pacte nacional per a la indústria i que vostès també han participat en la seva concreció..., són 250 milions d'euros, 250 milions d'euros destinats a la transformació del model productiu i les ajudes als sectors econòmics més afectats per la situació de l'escalada de preus, particularment pel xoc de l'energia.

Per tant, 250 milions d'euros ja destinats a aquest efecte. Que podrien ser més, però depèn dels pressupostos del 2023. Els pressupostos, justament, són una eina per determinar quines són les prioritats del Govern i de la majoria parlamentària. Si per vostès la prioritat, com per nosaltres, és ajudar el teixit empresarial del país en un doble sentit –el del moment i el de la transformació–, la millor eina són uns pressupostos expansius com aquests, que superaran per primer vegada els 40.000 milions d'euros.

Vostè parlava de les patronals. Què demanen, les patronals? Doncs, miri, les patronals i els sindicats –els més representatius, almenys– es van posar d'acord, en el marc del Consell del Diàleg Social, per reclamar i incloure determinats aspectes

que creien fonamentals dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya: pla de xoc social, per tant, polítiques socials, l'increment de l'IRSC –abans parlàvem de com d'important és això en un context d'especials dificultats–, però també polítiques industrials, de reindustrialització del país; polítiques que, entre altres coses, van en la línia de flotació de la competitivitat de les empreses, 680 milions d'euros destinats a polítiques industrials. I això està a disposició del conjunt dels grups parlamentaris del Parlament de Catalunya.

I no només això, sinó la possibilitat compartida d'encara incrementar l'esforç que fem de priorització d'aquests àmbits en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Al final, els pressupostos són una determinació de la voluntat política; del Govern, però també dels grups parlamentaris. I la responsabilitat avui, en uns moments en què, d'una banda, tenim l'oportunitat d'aprovar uns pressupostos expansius, i, de l'altra, estem en un context de transformació i de finestra d'oportunitats a nivell industrial europeu, és tenir una palanca com els pressupostos.

Fixi's en el context: quantes institucions hi han que no hagin fet l'esforç d'aprovar uns pressupostos expansius també en l'àmbit de les polítiques industrials? Molt poques. De fet, la Comissió Europea no només desplega els Next Generation, als quals també vostè hi feia referència, sinó també política industrial dotada amb recursos, perquè saben que aquesta és la prioritat. I aquesta és una prioritat compartida que s'ha de plasmar en els pressupostos.

Per tant, tenim l'oportunitat, efectivament, de consolidar polítiques de desenvolupament en aquest sentit. I els pressupostos són l'eina fonamental per fer-ho, per ajudar les empreses del país, ajudar-les a superar el moment, ajudar-les a créixer, ajudar-les a transformar-se també des d'un punt de vista energètic. Perquè la competitivitat no es decideix avui, només. Avui es decideix la del futur. Ja l'hi he dit: no és només una qüestió que, efectivament..., la més important en aquests moments i més prioritària és pagar la factura d'electricitat en aquests moments, sinó que és determinar com produïrem en els propers anys, i, per tant, què és el que ens fa competitiu en aquests moments.

Tots els sectors que vostè ha anomenat estan en ple procés de canvi, de fons. I nosaltres els hem d'acompanyar. I no només els hem d'acompanyar, sinó que els hem d'ajudar a que, des d'un punt de vista del conjunt dels sectors econòmics, d'aquests que són més estratègics, puguin fer les transformacions i els canvis que necessiten. I, per a això, recursos públics: 250 milions d'euros més dels que hi podríem sumar si vostès fessin aquest acte de responsabilitat cap al país i aprovessin uns pressupostos que en aquests moments són determinants per al futur de les empreses, per al futur de la competitivitat del país, per al futur dels treballadors i treballadores de Catalunya.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera en funcions de presidenta

Gràcies, conseller.

Diputats, diputades, suspenem la sessió fins demà a les nou del matí.

La sessió se suspèn a tres quarts de set del vespre i set minuts.